

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2018. október 8., hétfő

Tartalomjegyzék

183/2018. (X. 8.) Korm. rendelet	A 2018. évi nyugdíjprémiumról és egyes más ellátások után járó egyszeri juttatásról	30403
184/2018. (X. 8.) Korm. rendelet	Az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet és az egyes egészségügyi dolgozók és egészségügyben dolgozók illetmény- vagy bérnövelésének, valamint az ahhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 256/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet módosításáról	30404
185/2018. (X. 8.) Korm. rendelet	A közfoglalkoztatottak elhelyezkedési juttatásáról szóló 328/2015. (XI. 10.) Korm. rendelet módosításáról	30408
15/2018. (X. 8.) AB határozat	A Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között a szociális ellátás területén való együttműködés tárgyában Budapesten, az 1962. december 20-án kötött egyezmény kihirdetéséről szóló 1963. évi 16. törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló 7/1964. (VIII. 30.) MüM rendelet 6. § (2) bekezdés első mondata alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről, valamint a Kúria előtt folyamatban lévő Mfv.III.10.476/2017. számú ügyben történő alkalmazásának kizárásáról	30409
16/2018. (X. 8.) AB határozat	A cégnyilvánosságról, bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 9/C. §-a alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről	30413
1483/2018. (X. 8.) Korm. határozat	Az Egészségbiztosítási Alap Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport Célelőirányzatok jogcím előirányzatának megemeléséről	30429
1484/2018. (X. 8.) Korm. határozat	Az Állami Egészségügyi Ellátó Központ középírányítása és tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó, illetve a XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezetbe besorolt, központi költségvetési szerv formában működő egészségügyi szolgáltatók 2018. évre vonatkozó villamos energia ellátására irányuló közbeszerzési szerződés pénzügyi teljesítéséhez szükséges többletforrás biztosításáról	30431
1485/2018. (X. 8.) Korm. határozat	Az egyházi jogi személyek foglalkoztatottjai 2018. évi kompenzációjának finanszírozása érdekében történő előirányzat-átcsoportosításról	30433
1486/2018. (X. 8.) Korm. határozat	A Modern Városok Program keretében a hódmezővásárhelyi honvéd középiskola és kollégium helyszínénél szolgáló ingatlanok tulajdonjogának Magyar Állam részére történő megszerzéséhez szükséges forrás biztosításáról	30435

1487/2018. (X. 8.) Korm. határozat	A nyírbátori Báthori István Múzeum felújításához szükséges intézkedésekről	30437
1488/2018. (X. 8.) Korm. határozat	Az egyének védelméről a személyes adatok gépi feldolgozása során, Strasbourgban, 1981. január 28. napján kelt Egyezményt módosító Jegyzőkönyv szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról	30437
122/2018. (X. 8.) ME határozat	Az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Szingapúri Köztársaság közötti beruházásvédelmi megállapodás szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról	30438
123/2018. (X. 8.) ME határozat	A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal elnökhelyetteseinek kinevezéséről	30438

III. Kormányrendeletek

A Kormány 183/2018. (X. 8.) Korm. rendelete a 2018. évi nyugdíjprémiumról és egyes más ellátások után járó egyszeri juttatásról

A Kormány

a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 101. § (1) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 3–5. § tekintetében az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 101. § (5) és (6) bekezdésében foglaltak alapján 2018. évben egyszeri alkalommal nyugdíjprémiumot kell fizetni.
- (2) Ha a jogosult több, nyugdíjprémiumra jogosító nyugellátásban vagy a Tny. 6. § (4) bekezdése alapján azzal egy tekintet alá eső ellátásban is részesül, a nyugdíjprémiumot ezen ellátások együttes összege után kell kiszámítani.
- (3) Ha a nyugdíjprémiumra jogosult személy 2018 novemberében meghal, a nyugdíjprémium a nyugellátásokra vonatkozó szabályok szerint, kérelemre vehető fel.
- 2. §** A Tny. 101. § (6) bekezdés a) pontja szerinti szorzószám 2018. évben 0,9.
- 3. §** (1) 2018 novemberében egyszeri juttatásra jogosult az a személy, aki a 2017. év legalább egy napján, valamint 2018 novemberében
- a) az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése nélkül öregségi nyugdíjban vagy a Tny. 6. § (4) bekezdése alapján azzal egy tekintet alá eső ellátásban,
 - b) ideiglenes özvegyi nyugdíjban,
 - c) korhatár előtti ellátásban,
 - d) szolgálati járandóságban,
 - e) átmeneti bányászjáradékban,
 - f) táncművészeti életjáradékban,
 - g) rokkantsági ellátásban,
 - h) rehabilitációs ellátásban,
 - i) baleseti járadékban,
 - j) bányászok egészségkárosodási járadékában,
 - k) fogyatékosági támogatásban,
 - l) vakok személyi járadékában,
 - m) rokkantsági járadékban,
 - n) Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított ellátásban,
 - o) polgármesterek közszolgálati járadékában,
 - p) a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti árvák kiegészítő támogatásában,
 - q) a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti kiegészítő rokkantsági támogatásban,
 - r) a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti, valamint a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti kiegészítő hozzátartozói támogatásban,
 - s) a hadigondozásról szóló törvény alapján a Tny. 62. §-ában foglaltak szerint megemelendő rendszeres pénzbeli ellátásokban,
 - t) az egyes személyes szabadságot korlátozó intézkedésekkel vagy semmissé nyilvánított elítéléssel összefüggésben járó – kormányrendelet alapján a Tny. 62. §-ában foglaltak szerint megemelendő – emelésben,
 - u) a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlékban,
 - v) házastársi pótlékban vagy
 - w) házastárs után járó jövedelempótlékban
- részesül.

- (2) Az egyszeri juttatás megilleti
- a) a 2018 novemberében az (1) bekezdés szerinti saját jogú ellátásban vagy öregségi nyugdíjban részesülő személyt is, ha ezt az ellátását olyan, az (1) bekezdés szerinti ellátása helyett, újrászámítás nélkül folyósították tovább, vagy olyan, az (1) bekezdés szerinti ellátásának megszűnését követő naptól, újrászámítás nélkül állapították meg – ideértve a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 9. § b) pontja szerinti esetet is –, amelyben a 2017. év legalább egy napján részesült,
 - b) a 2018 novemberében rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, baleseti járadékban vagy bányászok egészségkárosodási járadékában részesülő személyt is, ha ezt az ellátását olyan rokkantsági járadékának, rokkantsági ellátásának, rehabilitációs ellátásának, baleseti járadékának vagy bányászok egészségkárosodási járadékának megszűnését követő naptól állapították meg, amelyben a 2017. év legalább egy napján részesült.
- (3) A (2) bekezdés szerinti ellátások után az egyszeri juttatásra való jogosultság akkor is fennáll, ha az ellátásokban több, a (2) bekezdés szerinti változás következett be.

- 4. §**
- (1) Az egyszeri juttatásra – a (2) és (3) bekezdésben meghatározott eltérésekkel – a nyugdíjprémiumra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.
 - (2) Az egyszeri juttatás meghatározásakor valamennyi, a jogosultnak járó, nyugdíjprémiumra vagy egyszeri juttatásra jogosító ellátás összegét össze kell adni, ezen együttes összegre kell a nyugdíjprémium kiszámítására vonatkozó szabályok szerinti számítást elvégezni, majd ennek végeredményéből le kell vonni a jogosultnak járó nyugdíjprémium összegét, és a különbséget kell egyszeri juttatásként folyósítani.
 - (3) Fogytékossági támogatás és vakok személyi járadéka esetén az egyszeri juttatást a 2018 novemberében folyósított 2018. október havi ellátás után kell kiszámítani.

- 5. §** A központi költségvetés
- a) a Magyar Államkincstárnak megtéríti a társadalombiztosítás pénzügyi alapjaiból nem finanszírozható,
 - b) pontban nem említett egyszeri juttatás,
 - b) a Hadigondozottak Közalapítványának megtéríti a Hadigondozottak Közalapítványát terhelő egyszeri juttatás fedezetét és azok végrehajtási költségeit.

6. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

7. § Hatályát veszti a 2017. évi nyugdíjprémiumról és egyes más ellátások után járó egyszeri juttatásról szóló 313/2017. (X. 31.) Korm. rendelet.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 184/2018. (X. 8.) Korm. rendelete
az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól
szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet és az egyes egészségügyi dolgozók és egészségügyben dolgozók
illetmény- vagy bérnövelésének, valamint az ahhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes
szabályairól szóló 256/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány

a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 2. alcím és a 2. melléklet tekintetében az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló 2003. évi LXXXIV. törvény 28. § (3) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** Az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 43/1999. Korm. rendelet) a következő 76/U. §-sal egészül ki:
„76/U. § Az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet és az egyes egészségügyi dolgozók és egészségügyben dolgozók illetmény- vagy bérnövelésének, valamint az ahhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 256/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet módosításáról szóló 184/2018. (X. 8.) Korm. rendelettel megállapított 26. § (6) bekezdését a 2018. augusztus havi teljesítmények elszámolásától kell alkalmazni.”
- 2. §** A 43/1999. Korm. rendelet 5. számú melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
- 3. §** A 43/1999. Korm. rendelet 26. § (6) bekezdésében az „1,1-es szorzó” szövegrész helyébe az „1,2-es szorzó” szöveg lép.

2. Az egyes egészségügyi dolgozók és egészségügyben dolgozók illetmény- vagy bérnövelésének, valamint az ahhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 256/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet módosítása

- 4. §** Az egyes egészségügyi dolgozók és egészségügyben dolgozók illetmény- vagy bérnövelésének, valamint az ahhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 256/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 256/2013. Korm. rendelet) 4/B. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(9) A munkáltató a tárgyévben ténylegesen kifizetett összegekről a tárgyévet követő március 31-ig köteles elszámolni a miniszter által meghatározott módon. Az elszámolás módját a miniszter az általa vezetett minisztérium és a NEAK honlapján legkésőbb a tárgyévet követő március 15-ig közzéteszi.”
- 5. §** A 256/2013. Korm. rendelet a 7. A jogalkotásra vonatkozó európai uniós követelményekre utaló rendelkezések alcímet megelőzően a következő 11/H. §-sal egészül ki:
„11/H. § (1) A 2. mellékletben foglalt táblázat A:260 mezőjében meghatározott egészségügyi szolgáltatónak 2018. január 1-jén jogviszonyban álló foglalkoztatottja az illetmény- vagy bérnövelésre 2018. január 1-jétől, de legfeljebb a munkáltatónál fennálló, az egészségügyi ágazati előmeneteli rendszer hatálya alá tartozó munkakörben történő foglalkoztatásának kezdő időpontjától jogosult.
(2) Az (1) bekezdés szerinti munkáltató illetmény- vagy bérnövelésre jogosult foglalkoztatottja részére az (1) bekezdés szerinti emelt összegű illetményt (bért) első alkalommal a 2018. január hónapra esedékes illetmény (bér) tekintetében kell megfizetni.”
- 6. §** A 256/2013. Korm. rendelet 2. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.
- 7. §** A 256/2013. Korm. rendelet
a) 4/B. § (1) és (7) bekezdésében az „a 2018. január–augusztus hónapra” szövegrész helyébe az „a 2018. január hónaptól” szöveg,
b) 4/B. § (5) bekezdésében a „minden hónap 10. napjáig, utolsó alkalommal 2018. szeptember 15-éig” szövegrész helyébe a „minden hónap 10. napjáig” szöveg lép.
- 8. §** Hatályát veszti a 256/2013. Korm. rendelet 4/B. § (8) bekezdése.

3. Záró rendelkezések

- 9. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 184/2018. (X. 8.) Korm. rendelethez

„5. számú melléklet a 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelethez

Millió forint

Megnevezés		2018. évi előirányzat
	Háziorvosi, házi orvosi ügyeleti ellátás	
	Praxisfinanszírozás	119 825,3
	Indikátorrendszer finanszírozása	4 800,0
	Eseti ellátás díjazása	649,3
	Ügyeleti szolgálat	10 106,2
1.	Háziorvosi, házi orvosi ügyeleti ellátás összesen	135 380,8
	Védőnői szolgáltatás, anya-, gyermek- és ifjúságvédelem	
	Iskolaegészségügyi ellátás	2 317,1
	Védőnői ellátás	24 009,8
	Anya-, gyermek- és csecsemővédelem	483,4
	MSZSZ: gyermekgyógyászat	121,6
	MSZSZ: nőgyógyászat	96,3
2.	Védőnői szolgáltatás, anya-, gyermek- és ifjúságvédelem összesen	27 028,2
3.	Fogászati ellátás	32 070,1
4.	Otthoni szakápolás	5 596,8
5.	Betegszállítás és orvosi rendelvényű halottszállítás	8 046,9
8.	Művesekezelés	23 171,1
11.	Működési költségelőirányzatok	2 000,0
	Célelőirányzatok	
	Méltányossági alapon történő térítések	2 611,3
	Alapellátási vállalkozás támogatási átalánydíj	55,0
	Tartósan betöltetlen házi orvosi és fogorvosi körzetek betöltésének, valamint házi orvosi tevékenység végzéséhez szükséges praxisjog vásárlásának támogatása	1 250,0
	Tervezett külföldi ellátások orvosi felülvizsgálata	20,0
	Egészségügyi dolgozók 2018. évi béremelésének fedezete	20 719,2
	Egészségügyi dolgozók fix összegű bérkiegészítésének, béremelésének fedezete	3 835,7
	Az egészségügyi dolgozók pénzellátást helyettesítő jövedelem-kiegészítése	9 196,0
	Fiatal szakorvosok támogatása	2 381,1
13.	Célelőirányzatok összesen	40 068,3
15.	Mentés	43 664,7
17.	Laboratóriumi ellátás	27 458,0
	Összevont szakellátás	
	Járóbeteg-szakellátás	171 030,4
	Fekvőbeteg-szakellátás	592 375,5
	aktív fekvőbeteg-szakellátás	499 826,2
	krónikus fekvőbeteg-szakellátás	86 114,5
	bázis finanszírozású szakellátás (BVOP)	1 434,8
	várólista csökkentés	5 000,0
	Extrafinanszírozás	1 000,0
	Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás	82 224,6
	Speciális finanszírozású szakellátás	42 767,2
18.	Összevont szakellátás összesen	889 397,7

19.	Népegészségügy fejlesztése	993,3
20.	Háziorvosi ellátás fejlesztése	0,0
21.	Gyógyító-megelőző ellátás céltartalék	502,0
ÖSSZESEN		1 235 377,9

2. melléklet a 184/2018. (X. 8.) Korm. rendelethez

1. A 256/2013. Korm. rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat a következő 260. sorral egészül ki:

	(A)	B
1.	Egészségügyi szolgáltató neve	Település
260.	Vámospércs-Kistérségi Egészségügyi Szakellátó Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Vámospércs

2. Hatályát veszti a 256/2013. Korm. rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 216. sora.

**A Kormány 185/2018. (X. 8.) Korm. rendelete
a közfoglalkoztatottak elhelyezkedési juttatásáról szóló 328/2015. (XI. 10.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 40. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A közfoglalkoztatottak elhelyezkedési juttatásáról szóló 328/2015. (XI. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) Az elhelyezkedési juttatás a 2. § (1) bekezdésében meghatározott támogatási időtartam lejártát követő 2 évig – a 4/A. §-ban foglalt kivétellel – ismételten nem igényelhető.”
- 2. §** A Korm. rendelet a következő 4/A. §-sal egészül ki:
„4/A. § (1) Elhelyezkedési juttatásra az a közfoglalkoztatott is jogosult, aki legalább egy hónapja fennálló közfoglalkoztatási jogviszonnal rendelkezik, és az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény 2. § 1. pontja szerinti mezőgazdasági idénymunkában egy hónapon belül legalább 14 napig részt vesz.
(2) A mezőgazdasági idénymunka ideje alatt az elhelyezkedési juttatás összege 2000 forint.
(3) Az elhelyezkedési juttatás iránti kérelmet a mezőgazdasági idénymunka lejártától számított 30 napon belül kell benyújtani.
(4) Az (1) bekezdésben meghatározott elhelyezkedési juttatást havonta, utólag kell folyósítani.”
- 3. §** A Korm. rendelet
1. § (1) bekezdés a) pontjában a „vízi társulattal” szövegrész helyébe a „mezőgazdasági őstermelővel, vízi társulattal” szöveg,
 2. § (1) bekezdésében az „összegével” szövegrész helyébe az „összegének kétszeresével” szöveg,
 3. § (1) bekezdésében az „1. §-ban” szövegrész helyébe az „1. §-ban, valamint a 4/A. §-ban” szöveg,
 3. § (2) bekezdésében a „kérelmet a közfoglalkoztatási jogviszony” szövegrész helyébe a „kérelmet – a 4/A. § (3) bekezdésében meghatározott kivétellel – a közfoglalkoztatási jogviszony” szöveg,
 4. § (1) bekezdésében az „1. §-ban” szövegrész helyébe az „1. §-ban, valamint a 4/A. §-ban” szöveg lép.
- 4. §** Ez a rendelet 2018. november 1-jén lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai, teljes ülési állásfoglalásai és végzései

Az Alkotmánybíróság 15/2018. (X. 8.) AB határozata a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között a szociális ellátás területén való együttműködés tárgyában Budapesten, az 1962. december 20-án kötött egyezmény kihirdetéséről szóló 1963. évi 16. törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló 7/1964. (VIII. 30.) MüM rendelet 6. § (2) bekezdés első mondata alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről, valamint a Kúria előtt folyamatban lévő Mfv.III.10.476/2017. számú ügyben történő alkalmazásának kizárásáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között a szociális ellátás területén való együttműködés tárgyában Budapesten, az 1962. december 20-án kötött egyezmény kihirdetéséről szóló 1963. évi 16. törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló 7/1964. (VIII. 30.) MüM rendelet 6. § (2) bekezdés első mondata alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti.
2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között a szociális ellátás területén való együttműködés tárgyában Budapesten, az 1962. december 20-án kötött egyezmény kihirdetéséről szóló 1963. évi 16. törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló 7/1964. (VIII. 30.) MüM rendelet 6. § (2) bekezdés első mondata a Kúria előtt folyamatban lévő Mfv.III.10.476/2017. számú ügyben, valamint bármely folyamatban lévő ügyben nem alkalmazható.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

Indokolás

I.

- [1] 1. A Kúria – az Mfv.III.10.476/2017. számú perben, annak felfüggesztése mellett – egyedi normakontroll-eljárást kezdeményezett az Alkotmánybíróságnál az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése alapján.
- [2] A bírói kezdeményezésre okot adó ügy lényege szerint a felperes Ukrajnából Magyarországra települt át 2012. november 20-án. 2009. április 14-től 2015. június 30-ig az ukrán társadalombiztosítási szerv által megállapított öregségi nyugdíjban részesült. A magyar társadalombiztosítási szervnél 2015. július 1-jétől öregségi nyugdíj megállapítását kérte 2015. július 3-án előterjesztett igénybejelentésével.
- [3] 1.1. Az elsőfokú társadalombiztosítási szerv a 2015. december 30-án kelt határozatában 2015. július 1-jétől öregségi nyugdíjat állapított meg a felperes részére, akire a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között a szociális ellátás területén való együttműködés tárgyában Budapesten, az 1962. december 20-án kötött egyezmény kihirdetéséről szóló 1963. évi 16. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Egyezmény) rendelkezései, továbbá az Egyezmény végrehajtásáról szóló 7/1964. (VIII. 30.) MüM rendelet (a továbbiakban: MüMr.) szabályai is vonatkoznak.
- [4] Az elsőfokú határozat indokolása szerint az irányadó rendelkezésekből – így különösen az Egyezmény 9. cikk (1)–(2) bekezdéséből, az MüMr. 6. § (2) bekezdéséből, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi

LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) releváns rendelkezéseiből és a Tny. végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tnyvhr.) 14. § (10) bekezdéséből – az következik, hogy felperes esetében a szakmai átlagkereset összegét az általa leghosszabb ideig betöltött, szolgálati időként figyelembevételre kerülő kereskedelmi szakértő (FEOR 3622) munkakörben foglalkoztatottak átlagkeresete alapján kell megállapítani. A 167 700 forintban megállapított átlagkereset alapulvételével számítva 147 010 forint öregségi nyugdíjra jogosult a felperes 2015. július 1-jétől.

- [5] A másodfokú társadalombiztosítási szerv az elsőfokú határozatot megváltoztatta, és a felperes részére azonos időponttól 121 720 forint öregségi nyugdíjat állapított meg a következők miatt. A másodfokú szerv – az elsőfokú szerv álláspontjával egyezően – a felperes legutolsó munkakörére irányadó átlagkereset figyelembevételére nem látott lehetőséget, mivel a Tnyvhr. 2015. január 1-jétől alkalmazandó 14. § (10) bekezdése a nyugdíjigénylő által leghosszabb ideig betöltött munkakör alapulvételét írja elő. A másodfokú szerv azonban a felperes által a leghosszabb ideig betöltött munkakört egyéb hatósági ügyintéző (FEOR 3659) kategóriába sorolta, és ez alapján állapította meg az ellátást alacsonyabb összegben.
- [6] 1.2. A felperes keresetében a társadalombiztosítási határozatok felülvizsgálatát azért kérte, mert előadása szerint öregségi nyugdíja összegét az MüMr. 6. § (2) bekezdése alapján a külföldi szerv nyugdíj-megállapítása időpontjában, vagyis a 2009. április 14-én hatályos magyar jogszabályok alkalmazásával kellett volna megállapítani. A Tnyvhr. 2015. január 1. előtt nem a leghosszabb ideig betöltött, hanem a legutolsó munkakörre irányadó átlagkereset figyelembevételét írta elő, ami a felperesi érvelés szerint külkereskedelmi igazgatói munkakör volt.
- [7] A munkaügyi bíróság a társadalombiztosítási határozatokat hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárásra kötelezte azzal, hogy az alperes a megismételt eljárásban a felperes igényét az MüMr. 6. § (2) bekezdése szerint, a Tnyvhr. 2009. április 14-én hatályos 14. § (10) bekezdése alapján köteles elbírálni.
- [8] 1.3. A jogerős ítélettel szemben az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet a Tnyvhr. 2015. január 1-jétől hatályos 14. § (10) bekezdése, 93. § (1) bekezdése és a Tny. 64. § (2) bekezdése megsértése miatt. Az alperesi érvelés szerint a felperes az ellátás iránti igényét 2015. július 2-án terjesztette elő, a folyósítás kezdő időpontja 2015. július 1. napja volt, ezért az ellátás megállapításának kezdő időpontja mindenképpen 2015. január 1-jét követő időpontra esik. A Tnyvhr. és a Tny. előbbi rendelkezései összhangban vannak az Egyezmény 9. cikkével. Az MüMr. 6. § (2) bekezdése csupán az ellátás mértékének meghatározásánál bír jelentőséggel. A számítás módját a Magyarországon benyújtott nyugdíjigény elbírálásakor hatályos jogszabályok határozzák meg.
- [9] 2. A Kúria eljáró tanácsa az Alkotmánybírósághoz fordult. Az alaptörvény-sértés megállapítása mellett a Kúria kezdeményezte a támadott szabály megsemmisítését és elsődlegesen valamennyi folyamatban lévő ügyben, másodlagosan a Kúria előtt Mfv.III.10.476/2017. számon folyamatban lévő perben való alkalmazásának a kizárását.
- [10] A bírói indítvány szerint az MüMr. 6. § (2) bekezdés első mondata Alaptörvénybe ütköző módon ellentétes a Tny. 64. § (2) bekezdés második mondatával, a következők miatt.
- [11] 2.1. A Kúria rámutatott arra, hogy a felek között folyamatban lévő perben a vita tárgyát az képezi, hogy az öregségi nyugdíj összegét a Tnyvhr. 14. § (10) bekezdésének melyik időpontban hatályos rendelkezései szerint szükséges megállapítani: a 2015. január 1-jétől hatályos vagy az azt megelőző szabályt kell-e alkalmazni az ügyben. Előbbi hatályossági állapot a Tny. 64. § (2) bekezdés második mondatából következik, hiszen a magyar ellátást 2015. július 1-jével állapították meg a felperes számára. Utóbbi az MüMr. 6. § (2) bekezdés első mondatából következik, hiszen az ukrán nyugdíjmegállapító határozatot jóval 2015 előtt hozták. Tehát a két jogszabályi rendelkezésből a jogalkalmazó számára eltérő következtetések adódnak.
- [12] A Kúria rögzítette azt is, hogy a két szabály [Tny. 64. § (2) bekezdése és MüMr. 6. § (2) bekezdése] közti ellentmondás jogalkalmazói jogszabály-értelmezéssel nem oldható fel. A Kúria – az indítványban írtak szerint – egyik norma alkalmazásától sem tekinthet el ez irányú jogszabályi felhatalmazás hiányában. Az ügyben irányadó normát – az Alkotmánybíróság alaptörvény-ellenességet megállapító, a normának a konkrét vagy valamennyi ügyben való alkalmazását kizáró határozata nélkül – nem mellőzheti (BH 2018. 59.), ezért az Alkotmánybírósághoz fordult.
- [13] 2.2. A bírói kezdeményezés értelmében az MüMr. 6. § (2) bekezdés első mondata sérti az Alaptörvény 18. § (3) bekezdését és T) cikk (3) bekezdését, mert ellentétes a jogforrási hierarchiában magasabb helyen álló Tny. 64. § (2) bekezdéssel. A Kúria felhívta a 21/2017. (IX. 11.) AB határozat tartalmát és az abban hivatkozott döntéseket annak érdekében, hogy indítványát alkotmányjogi érvekkel támassza alá.

II.

- [14] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:
„T) cikk (3) Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.”
„18. cikk (3) A Kormány tagja törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján, feladatkörében eljárva, önállóan vagy más miniszter egyetértésével rendeletet alkot, amely törvénnyel, kormányrendelettel és a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletével nem lehet ellentétes.”
- [15] 2. A Tny. érintett rendelkezése:
„64. § (2) [...] Az igényt az ellátás megállapításának kezdő időpontjában hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.”
- [16] 3. Az MüMr. sérelmezett rendelkezése:
„6. § (2) Ha jogosult személy részére a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége illetékes szerve nyugellátást már megállapított, a nyugellátást és annak összegét a szovjet nyugdíjmegállapító határozat hozatalának időpontjában érvényben volt magyar jogszabályok szerinti feltételekkel és mértékben kell megállapítani, figyelembevéve a nyugellátásoknak időközben történt felemelését.”

III.

- [17] Az Alkotmánybíróság megvizsgálta, hogy a bírói indítvány megfelel-e az Abtv.-ben lefektetett kritériumoknak, amelyeket már több ügyben is összefoglalt a testület {vö. 3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [8]–[24], 2/2016. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [26]–[28], 3064/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [8]–[13]}.
- [18] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jelen ügyben a Kúria az eljárás felfüggesztése mellett végzésben fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben konkrét, részletesen indokolt kérelmet terjesztett elő az előtte folyamatban lévő perben alkalmazandó jogszabályi rendelkezés Alaptörvénybe ütközésével kapcsolatban. Ezért nem volt akadálya annak, hogy az Alkotmánybíróság a bírói kezdeményezésben foglaltakat érdemben megvizsgálja.

IV.

- [19] A bírói kezdeményezés megalapozott.
- [20] Az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az MüMr. támadott szabálya sérti-e az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdését és ezen keresztül a T) cikk (3) bekezdését. Ennek érdekében előbb megvizsgálta, hogy valóban fennáll-e a normák közti ellentmondás, majd azt, hogy az állítólagosan fennálló ütközés sérti-e az indítványban felhívott alaptörvényi szabályokat.
- [21] 1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a sérelmezett, miniszteri rendeletbe foglalt, jelenleg is hatályos szabály úgy szól, hogy „a nyugellátást és annak összegét a szovjet nyugdíjmegállapító határozat hozatalának időpontjában érvényben volt magyar jogszabályok szerinti feltételekkel és mértékben kell megállapítani.” [MüMr. 6. § (2) bekezdés első mondat] Az ukrán nyugdíjmegállapító határozatot – a rendelkezésre álló adatok szerint – 2009. április 14. napján hozták meg. Az ekkor (2009-ben) hatályos magyar szabály szerint a szakmai átlagkereset összegét a nyugdíjigénylő nyugdíjazását megelőzően betöltött munkakör keresetének országos átlaga alapján kellett meghatározni [lásd: Tnyvhr. 14. § (10) bekezdés 2009-ben hatályos állapota].
- [22] Ezzel ellentétben a társadalombiztosítási nyugellátás törvényi rendelkezései között az a hatályos, szintén releváns szabály található, hogy „[a]z igényt az ellátás megállapításának kezdő időpontjában hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni” [Tny. 64. § (2) bekezdése]. Az ekkor (2015-ben) hatályos magyar szabály szerint a szakmai átlagkereset összegét a nyugdíjigénylő által leghosszabb ideig betöltött munkakör keresetének országos átlaga alapján kell meghatározni [lásd: Tnyvhr. 14. § (10) bekezdés 2015-ben hatályos állapota].
- [23] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az egyaránt hatályos és releváns nemzeti (belső) jogi szabályok eltérő eredményre vezetnek a fentiek szerint. Míg az MüMr. 6. § (2) bekezdés első mondata alapján a nyugdíjazást megelőzően betöltött munkakör keresetét kell figyelembe venni, addig a Tny. 64. § (2) bekezdés második mondata a nyugdíjigénylő által leghosszabb ideig betöltött munkakör keresetének a figyelembevételéhez vezet, amikor az átlagkereset összegét állapítja meg a nyugdíjbiztosítási szerv. A normák közti ellentmondás tehát fennáll.
- [24] 2. Ezt követően az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a támadott szabály és a Tny. 64. § (2) bekezdése közti, az előbbieken megállapított ütközés sérti-e az Alaptörvény indítványban felhívott rendelkezéseit.

- [25] Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy állandó gyakorlata szerint „a jogállamiság [B] cikk (1) bekezdés] alkotmányos alapját jelentő jogbiztonság elvének egyik garanciája a jogforrási hierarchia érvényesülése. A jogforrási hierarchia azt jelenti, hogy az alacsonyabb szintű jogszabály tartalma nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabály rendelkezéseivel [3132/2013. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [42]; 3152/2016. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [14]]. A jogszabályoknak a jogforrási hierarchiában elfoglalt helyét az Alaptörvény rögzíti [15. cikk (4) bekezdés, 18. cikk (3) bekezdés, 32. cikk (3) bekezdés, 41. cikk (5) bekezdés], a magasabb szintű jogszabállyal ellentétes szabályozás ezért egyúttal az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdésének a sérelmét is jelenti, amely szerint jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel” [3019/2017. (II. 17.) AB határozat, Indokolás [26]].
- [26] Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdése a normahierarchia részeként írja elő azt, hogy a Kormány tagja által alkotott rendelet törvénnyel, kormányrendelettel és a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletével nem lehet ellentétes. Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is utal arra, hogy „[a]z Alaptörvény juttatja kifejezésre a hierarchikus rendet, a jogszabályok egymáshoz és az Alaptörvényhez való viszonyát” [21/2017. (IX. 11.) AB határozat, Indokolás [22]]. Az Alaptörvény előbb hivatkozott bekezdése többek között azt biztosítja, hogy az Országgyűlés által megalkotott törvény tartalmát a miniszter rendeleti formát öltő döntése ne ronthassa le.
- [27] A munkaügyi miniszter az Egyezmény 3. §-ában kapott felhatalmazás alapján – az egészségügyi miniszterrel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben – alkotta meg az MüMr.-t. Úgy a Tny. 64. § (2) bekezdés második mondata, mint az MüMr. 6. § (2) bekezdés első mondata a nyugdíj-megállapításra vonatkozó szabályok időbeli hatályát jelöli ki, és ekként meghatározza az alkalmazandó anyagi jogot. E két rendelkezés között azonban az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdésének sérelmére vezető ellentét áll fenn, ami egyúttal sérti azt a tilalmat is, miszerint jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel [Alaptörvény T) cikk (3) bekezdés]. Emiatt az Alkotmánybíróság – az Abtv. 50. § (1) bekezdése alapján tanácsban eljárva – megsemmisítette az MüMr. 6. § (2) bekezdésének első mondatát.
- [28] Az Abtv. 45. § (2) bekezdése alapján a megsemmisített jogszabályi rendelkezés az Alkotmánybíróság eljárására okot adó perben nem alkalmazható. Ebből az következik, hogy a Kúria az előtte folyamatban lévő ügyben a Tny. 64. § (2) bekezdését alkalmazhatja. Az Alkotmánybíróság – az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján – elrendelte továbbá a jogbiztonság védelme érdekében a megsemmisített jogszabályi rendelkezés folyamatban lévő ügyekben való általános alkalmazási tilalmát a rendelkező részben foglaltak szerint.

V.

- [29] A határozatot az Abtv. 44. § (1) bekezdésének első mondata alapján közzé kell tenni a Magyar Közlönyben.

Budapest, 2018. október 2.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/1204/2018.

**Az Alkotmánybíróság 16/2018. (X. 8.) AB határozata
a cégnyilvánosságról, bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 9/C. §-a
alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről**

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés és alkotmányjogi panasz tárgyában – dr. Szívós Mária alkotmánybíró párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a cégnyilvánosságról, bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 9/C. §-a alaptörvény-ellenes, ezért azt 2018. december 31-i hatállyal megsemmisíti.
2. Az Alkotmánybíróság a Pécsi Ítéltábla előtt folyamatban lévő Ktf.V.40.297/2015. számú egyedi ügyben az alkalmazási tilalom kimondására irányuló indítványt elutasítja.
3. Az Alkotmánybíróság a Kúria Gfv.VII.30.047/2016/3. számú végzése elleni alkotmányjogi panaszt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az Alkotmánybírósághoz két indítvány érkezett a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvénynek (a továbbiakban: Ctv.) – az egyes törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCLII. törvény 112. § (5) bekezdésével megállapított – 2014. március 15-től hatályos 9/C. §-ával összefüggésben.
- [2] 2. A Pécsi Ítéltábla bírója az előtte folyamatban lévő Ktf.V.40.297/2015. számú ügyben – az eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése alapján egyedi normakontroll indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Ctv. 9/C. § első mondatának „vagy az azt megelőző évben” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítását kérte az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, O) cikke, I. cikk (3) bekezdése, XII. cikk (1) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján. Az indítványozó bíró emellett kérte, hogy az Alkotmánybíróság rendelje el a támadott rendelkezés általános alkalmazási tilalmát valamennyi folyamatban lévő bírósági ügyben, illetőleg az egyedi ügyben történő alkalmazásának kizárását.
- [3] Az alapul szolgáló ügyben az érintett cég megszüntetését 2015. január 6-án kezdeményezte a Nemzeti Adó és Vámhivatal Zala Megyei Adóigazgatósága a Ctv. 91. § (1) bekezdése alapján, miután az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 24/F. § (6) bekezdés a) pontja alapján törölte a cég adószámát. A cégbíróság a Cgt.20-15-000030/3. számú végzésével a céget megszüntetnek nyilvánította, és elrendelte a kényszertörlési eljárás megindítását. Ez a végzés 2015. március 5-én emelkedett jogerőre. A kényszertörlési eljárás során a NAV hitelezői követelést jelentett be.
- [4] A cégbíróság a Kt.20-15-000030/12. számú végzésével a Ctv. 118. § (2) bekezdése alapján elrendelte a cég kényszertörlését, egyúttal rendelkezett az egyedüli tag és vezető tisztségviselő eltiltásáról. E végzés ellen a vezető tisztségviselő fellebbezést terjesztett elő. Ebben előadta, hogy 2014. június 6-tól a cégnek nem ő volt az egyedüli tagja, majd 2014. november 15-én ügyvezetői tisztségéről lemondott. A cégnek ezt követően 2015. március 1-ig nem volt vezető tisztségviselője, ekkor került sor a végelszámoló megválasztására. Az adószám törlésére 2015. január 6-án, míg a kényszertörlési eljárás megindítására 2015. február 15-én került sor. Vagyis a kényszertörlési eljárás megindításához vezető eljárás megindulásakor már nem volt a cég vezetője, a cégre ráhatása nem volt, így a cég törlése nem róható terhére.
- [5] Az indítványozó bíró hivatkozott arra, hogy a Ctv. 118. § (2) bekezdése és 62. § (4) bekezdése alapján a cégbíróság törli a céget a cégjegyzékből, és rendelkezik az eltiltásról. Az eltiltás mellőzésére csak a Ctv. 118. § (1) és (6) bekezdése alapján van lehetőség. Az indítványozó bíró szerint a Ctv. 9/C. §-át is kötelezően, a mérlegelés lehetősége nélkül alkalmaznia kell.

- [6] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével ellentétesnek tartja az indítványozó a Ctv. 9/C. § támadott szövegrészét, mivel a jogbiztonság követelményét sérti az, hogy az eltiltást olyan volt tagokkal és vezető tisztségviselőkkel szemben is alkalmazni rendeli, akiknek a felelőssége nem állapítható meg a kénysztörzési eljárás megindítása miatt, s a Ctv. a kimentés lehetőségét sem biztosítja számukra.
- [7] Az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésének sérelmét is állította az indítvány, ugyanis a Ctv. 9/C. §-a az eltiltott személy esetében a foglalkozás szabad megválasztását, vállalkozási szabadságát korlátozza. Az eltiltás ideje alatt ugyanis az érintett személy egyáltalán nem vehet részt a gazdasági életben céget irányító szerepben. Ez a korlátozás azonban nem indokolható olyan személyek esetében, akik törvényesen működő cég tagjaként vagy vezető tisztségviselőjeként tevékenykedtek e jogviszonyuk megszűnéséig. Ezért az alapjog-korlátozás az ő esetükben az Alaptörvény szükségesség és arányosság követelményét megfogalmazó I. cikk (3) bekezdését sérti.
- [8] Az Alaptörvény O) cikke azért sérül az indítványozó szerint, mert a Ctv. 9/C. §-a olyan törvénysértés miatt rendeli el szankció alkalmazását bizonyos személyek esetében, amiért az érintett felelőssége nem állapítható meg, magatartásával nem járult hozzá, azt kimenteni nem tudja. Ezzel más személy(ek) magatartásáért tesz felelőssé bizonyos személyeket (tagokat és/vagy cégvezetőket).
- [9] Az Alaptörvény tisztességes hatósági és tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot megfogalmazó XXIV. cikkére és XXVIII. cikk (1) bekezdésére is hivatkozott az indítványozó. A tisztességes eljáráshoz való jog a cégbírósi eljárásban azért sérül a Ctv. támadott rendelkezésével összefüggésben, mert a kénysztörzssel érintett társaságok volt tagjai és tisztségviselői – akikkel szemben az eltiltás szankció alkalmazása történik – nem felek az eljárásban, az eljárás megindításáról nem szereznek tudomást, és így nem intézkedhetnek a cég törvényes működésének helyreállítása iránt sem. A kénysztörzési eljárásban így arra sincs lehetőségük, hogy felelőségüket kimentsék, és így az eljárásban való részvételük (közrehatási lehetőségük) nélkül kerül sor a kénysztörzési eljárás végén az eltiltás alkalmazására.
- [10] 3. A másik indítványozó alkotmányjogi panaszában az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján kezdeményezte a Ctv. 9/C. §-a alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdése, O) cikke, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján. Kezdeményezte továbbá az Abtv. 27. §-a alapján a Kúria Gfv.VII.30.047/2016/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésére figyelemmel.
- [11] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a Miskolci Törvényszék Cégbírósi Kt.05-15-000056/10 számú végzésében elrendelte annak a cégnek a kénysztörzését, amelynek az indítványozó korábban vezető tisztségviselője volt. Az indítványozó 2006. október 16-ától 2014. április 24-ig volt az érintett kétszemélyes kft. tagja és ügyvezetője. A kénysztörzési eljárás megindítására tagsága és tisztsége megszűnését követően több mint fél évvel, 2015. január 23-án indult meg a kénysztörzési eljárás.
- [12] Az elsőfokú cégbírósi végzés megállapította, hogy a kénysztörzés alá vett cégnek vagyona a nyilvántartások alapján nincs. Ugyanakkor a céggel szemben a NAV követelést jelentett be. A kénysztörzés oka az elsőfokú végzés szerint az volt, hogy a NAV a cég adószámát törölte. Az eltiltás elrendelésére a Ctv. 9/C. §-a és 118. § (2) bekezdése alapján került sor az indítványozóval, és azzal a magánszeméllyel szemben, aki őt követően volt a cég vezető tisztségviselője a kénysztörzési eljárás megindításáig. Az indítványozó esetében az eltiltás oka az volt, hogy a kénysztörzési eljárás megindítását, vagyis 2015. január 23-át megelőző egy éven belül a cégben vezető tisztségviselő volt.
- [13] Az indítványozó az ő eltiltására vonatkozó végzést megtámadta, ami alapján a Debreceni Ítéltábla Ktf.III.30.643/2015/2. számú végzésében az elsőfokú végzést helybenhagyta. Megállapította, hogy a kénysztörzési eljárás megindítására 2015. január 23-án került sor, a fellebbező az ügyvezetői feladatokat 2014. április 24-ig látta el, így a kénysztörzési eljárás megindítását megelőző évben is ügyvezető volt. A Ctv. 118. § (2) bekezdése és 9/C. §-a alapján arra hivatkozott, hogy a bíróság az eltiltással kapcsolatban nem mérlegelheti, hogy az eltiltandó vezető tisztségviselő magatartása közrehatott-e abban, hogy az adott cég kénysztörzés alá került. „A törvény objektív kritériumokkal határozza meg azt, kit kell a bíróságnak az adott körülmények bekövetkezése esetén eltiltania”, vagyis azt, aki adott pillanatban – a kénysztörzési eljárás megindításának pillanatában vagy az azt megelőző évben – vezető tisztségviselő volt.
- [14] Az indítványozó ezen döntéssel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A Kúria indítvánnyal támadott Gfv.VII.30.047/2016/3. számú döntésével a jogerős végzést hatályában fenntartotta. Megállapította, hogy az indítványozót követően a kénysztörzssel érintett cégben vezető tisztségviselőként eljáró személy a 2015. áprilisában kelt cégjegyzék szerint számos olyan gazdasági társaságnak volt vezető tisztségviselője, amely kénysztörzési eljárás alá került. Megállapította azt is, hogy a céggel szemben a NAV követelést jelentett be, a cég

pedig vagyontalan volt. Utalt a Kúria végzése arra, hogy az indítványozó üzletrészének átruházása előtt a cégnek tartozása nem volt, az adóhatósággal szembeni kötelezettségeinek eleget tett, az adószám törlésére csak fél évvel üzletrészének átruházása után került sor. Az indítványozó azt is hangsúlyozta felülvizsgálati kérelmében, hogy miután üzletrészét eladta, és ügyvezetői tiszttségéről is egyúttal lemondott, a céggel semmilyen kapcsolata nem volt. A Kúria kifejtette, hogy a cég törlésére nem adószámának törlése miatt került sor, hanem a cég fantomizálódása miatt, mivel törvényes képviselője nem volt fellehető. Kifejtette – utalva a Ctv. 118. § (2) bekezdésére és 9/C. §-ára –, hogy a kénysztörlesztés és eltiltás szabályainak megalkotása – a Kúria szerint – „azt a célt szolgálta, hogy a gazdasági élet tisztaságát védje azoktól a személyektől, illetve cégektől, akik, illetve amik nem a jogszabály által szabályozott rendben – végelszámolás, vagy felszámolási eljárás – keretében, hanem azt megkerülve – esetleg jelentős tartozásokat felhalmozva – vonulnak ki a gazdasági életből a hitelezők jelentős érdeksérelemére. [...] A másik cél pedig az volt, hogy a tartozásokat felhalmozó, hitelezőkkel szemben helytállni köteles személyek, cégek elérhetőségét biztosítsa, megakadályozva a cégtől való megválással, majd ezt követően a cég, illetve törvényes képviselőjének elérhetetlenségével a hitelezők kijátszását.” Hozzátette ugyanakkor a Kúria: „a jogszabály azzal, hogy a kénysztörlesztési eljárás megindítását megelőzően egy évvel tisztséget betöltő, illetve a gazdasági társaságban meghatározott részesedéssel rendelkező, illetve felelősséget vállaló személyekre is kiterjeszti az eltiltás súlyos szankcióját, megfogalmazza azt a társadalmi elvárást is, hogy a részesedésétől megváló tag kellő körültekintéssel járjon el, ügyletet olyan személlyel kössön, aki nem veszélyezteti a gazdasági élet tisztaságát”. A Ctv. 9/C. §-ának értelmezését illetően a Kúria álláspontja szerint az eltiltásra vonatkozó rendelkezések nem biztosítanak mérlegelési jogkört a bíróságok számára, továbbá kifejtette, hogy a Ctv. eltiltásra és kénysztörlesztési eljárásra vonatkozó rendelkezései a cégnek az indítványozót követő – új – vezető tisztségviselőjét érintő adatokra figyelemmel alkotmányossági aggályokat sem vetnek fel.

- [15] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában hivatkozott az Abtv. 27. §-ára és 26. § (1) bekezdésére.
- [16] A Kúria támadott döntését illetően kifejtette, hogy az szerinte az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdését sérti, mivel a Kúria, azáltal, hogy mérlegelés nélkül alkalmazta vele szemben az eltiltást, megsértette a foglalkozás szabad megválasztásának jogát és a vállalkozáshoz való jogot. Az indítványozó szerint a Ctv. 9/C. § szerinti eltiltás célja, hogy a gazdasági életben való részvételre alkalmatlan személyeket szankcionálja, és egyúttal biztosítsa a gazdasági élet tisztaságát azáltal, hogy megtiltja, hogy ilyen személyek bármilyen céggel kapcsolatban álljanak meghatározott ideig. Kifejtette, hogy az érintett cég az ő ügyvezetése alatt szabályosan működött, nem fantomizálódott, tartozása sem volt. Az indítványozó arra is hivatkozott, hogy a rendelkezésre álló okiratok tanúsága szerint tőle elvárhatóan tájékozódott az új cégvezető, illetve tulajdonos személyéről. Észszerűen nem volt azonban tőle elvárható, hogy a tájékozódás kiterjedjen az illető jövőbeli magatartására, és hogy annak befolyásolásáról gondoskodjék. Erre tekintettel, mivel a Kúria mérlegelés nélkül alkalmazta a Ctv. 9/C. §-át és 118. § (2) bekezdését, ezzel az indítványozó gazdasági életben való részvételét és vállalkozáshoz való jogát „jelentősen” korlátozta. Az indítványozó hivatkozott ezzel összefüggésben az Alaptörvény O) cikkére és 28. cikkére is, az utóbbi körben arra, hogy a jogalkotó céljával ellentétes jogértelmezés (a mérlegelés mellőzése) az Alaptörvényt is sérti. Az Alaptörvény O) cikke alapján a saját magatartásért való felelősséget hangsúlyozta az alkotmányozó, az indítványozó szerint a Ctv. hivatkozott rendelkezéseit azért alkotta meg a jogalkotó, hogy az eltiltás szankcióját olyan személyekkel szemben alkalmazzák, akik magatartásukkal okot adtak a törvényességi felügyeleti eljárásra, illetve a kénysztörlesztésre. Azonban a szabály kúriai értelmezése lehetőséget ad arra, hogy olyan személyekkel szemben is alkalmazzák az eltiltást, akik a kénysztörlesztési eljárás ideje alatt a vállalkozásban már nem vettek részt. Ezért a támadott döntés sérti az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdését és ezzel összefüggésben az O) cikkét és 28. cikkét.
- [17] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti eredeti panaszában az indítványozó a Ctv. 9/C. §-a és 118. § (2) bekezdése alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezte az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésének és O) cikkének sérelmére hivatkozással. Indítvány-kiegészítésében hivatkozott továbbá az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére is. Álláspontja szerint, amennyiben a Ctv. 9/C. §-a nem enged bírói mérlegelést az eltiltással kapcsolatban, s ezért úgy kerül sor eltiltás alkalmazására, hogy azt felróható magatartás nem alapozta meg, illetve esetlegesen olyan személyek későbbi magatartása idézi elő a kénysztörlesztési eljárás megindítását, akikre az eltiltással érintett személynek semmilyen ráhatása nem volt, az felveti a Ctv. 9/C. §-ának alkotmányellenességét, elsősorban a vállalkozáshoz való jog – ugyan alkotmányos cél érdekében történő, ám – szükségtelen és aránytalan korlátozását. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését azért sérti a szabályozás, mert a bírói mérlegelés kizárásával lehetővé teszi olyan személyek eltiltását, akiknek semmilyen formában nem felróható az adott cég kénysztörlése. Az indítványozó önálló érvelést nem adott elő – sem eredet, sem kiegészítő indítványában – a Ctv. 118. § (2) bekezdésével, sem az Alaptörvény O) cikkével összefüggésben.

- [18] Az Alkotmánybíróság főtítkárának felhívására előterjesztett indítvány-kiegészítésben az indítványozó mind a Kúria támadott végzése, mind a Ctv. 9/C. §-a tekintetében az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdése és O) cikke alapján kérte azok alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését. Az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésének sérelmét abban látja, hogy a vállalkozáshoz való jogot szükségtelenül és aránytalanul korlátozza a mérlegelés hiánya – a szankció objektív jellege –, akár az eltiltás szabályozása, akár a jogalkalmazás következményeként. A felróhatóság érvényesülésének hiánya az indítványozó szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének, vagyis a tisztességes eljáráshoz való jognak a sérelmét is felveti, mivel a bíróságnak nem kell vizsgálnia az ok-okozati összefüggést (felróhatóságot) az eltiltással fenyegetett személyek magatartása és a cég kénysztörlesztésének bekövetkezése között.

II.

- [19] 1. Az Alaptörvény indítványokban hivatkozott rendelkezései:
„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”
„O) cikk Mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni.”
„I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”
„XII. cikk (1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.”
„XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”
„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

- [20] 2. A Ctv. indítványokkal támadott rendelkezése:
„9/C. § Ha a cég cégjegyzékből történő törlésére kénysztörlesztési eljárásban kerül sor, a cégbíróság – e törvényben meghatározott kivétellel – eltiltja azt a személyt, aki a kénysztörlesztési eljárás megindításának időpontjában vagy az azt megelőző évben vezető tisztségviselő, korlátlanul felelős tag, korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaságban többségi befolyással rendelkező tag volt. Az eltiltott személy a cég jogerős törlését követő öt évig nem szerezhethet gazdasági társaságban többségi befolyást, nem válhat gazdasági társaság korlátlanul felelős tagjává, egyéni cég tagjává, továbbá nem lehet cég vezető tisztségviselője. E § szerinti szabályt kell megfelelően alkalmazni, ha a cég törlésére felszámolási eljárásban történő megszüntetést követően kerül sor, azonban a felszámolási eljárást kénysztörlesztési eljárás előzte meg.”

III.

- [21] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az indítványok megfelelnek-e a törvényi feltételeknek.
- [22] 1. A bírói kezdeményezéssel összefüggésben az Abtv. 52. § (4) bekezdése szerint az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia. Ebből következően, ha a kezdeményező bíró nem állítja, hogy a támadott normát az ügyben alkalmazni kellene, vagy nem mutat rá az alkotmányellenesnek vélt norma és az egyedi ügy kapcsolatára oly módon, hogy az összefüggés az Alkotmánybíróság számára az indítvány tartalmából egyértelműen megállapítható legyen, az alkotmánybírósági eljárás lefolytatásának nincs helye.
- [23] Az Abtv. 25. § (1) bekezdése „az alkalmazandó norma megtámadásának a lehetőségét a bíró számára azért biztosítja, hogy megakadályozható legyen, hogy a bíróság a döntését alaptörvény-ellenes norma alkalmazásával legyen kénytelen meghozni. Ennek megfelelően minden olyan anyagi jogi rendelkezés bírói kezdeményezés tárgya lehet, melytől a bíróság előtt fekvő egyedi ügy érdemi eldöntése függ, de olyan eljárási jogi normák is megtámadhatók, melyek ugyan nem közvetlenül az ügyet befejező bírósági döntés alapját képezik, de alkalmazásra kerülve a felek eljárási helyzetét lényegesen befolyásolják” {3192/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [14]–[18]}.

- [24] Jelen ügyben a bíró a Ctv. kényszertörlési eljárásban alkalmazandó eltiltás szankció szabályainak alkotmányossági vizsgálatát kérte, amely az anyagi jogi normának minősül. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány az Abtv. 25. és 52. §-ában előírt feltételeknek eleget tesz {vö. 3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [8]–[24]; 2/2016. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [26]–[28]; 3064/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [8]–[13]}. A bírói kezdeményezés szerint a támadott szabályt az eljárásban alkalmazni kell, az eljárás felfüggesztése megtörtént, és az indítvány a megsemmisítés jogkövetkezményére is kiterjedő alaptörvény-ellenesség megállapítására irányul.
- [25] 2. Az alkotmányjogi panaszt illetően az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg.
- [26] Az indítványozó az általa támadott végzés tekintetében egyedi ügyben érintett személynek minősül, tekintettel arra, hogy az indítványozó eltiltása képezte a támadott végzés tárgyát. Az indítványozó jogorvoslati jogait kimerítette, az indítványát az Abtv.-ben meghatározott határidőn belül terjesztette elő.
- [27] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panasz tekintetében az indítványozó az ügyében alkalmazott jogszabályi rendelkezés kapcsán az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jogának sérelmét állította, s kérelme ezzel összefüggésben megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt feltételeknek. Az indítványozó az Alaptörvény O) cikkére is hivatkozott, de ezzel kapcsolatban önálló érdemi érvelést nem adott elő, ezért az Alkotmánybíróság ezt az indítványi elemet nem vizsgálta. Az indítványozó által felvetett probléma ezen felül eleget tesz az Abtv. 29. §-ában foglalt kritériumnak is.
- [28] Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszban az indítványozó az indítvánnyal támadott kúriai döntés kapcsán az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében biztosított jogának sérelmét állította, s e tekintetben az indítvány megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt további formai feltételeknek és az Alaptörvény 29. §-ának. Az indítványozó hivatkozott továbbá az Alaptörvény O) cikkére is, ezzel összefüggésben azonban önálló érdemi indokolást nem adott elő, ezért az Alkotmánybíróság ezt az indítványi elemet nem vizsgálta.
- [29] 3. Az Alkotmánybíróság az ügyeket tárgyi összefüggésükre tekintettel az Abtv. 58. § (2) bekezdése, valamint az Ügyrend 34. §-a alapján egyesítette, és egy eljárásban bírálta el.

IV.

- [30] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként megvizsgálta a vezető tisztségviselőkkel szemben alkalmazható eltiltás szabályozási környezetét, annak kialakulását és változásait.
- [31] 1.1. A vezető tisztségviselők e tisztségből való kizárásának eseteit és jogkövetkezményét eredetileg a gazdasági társaságokat szabályozó törvények tartalmazták.
- [32] A vezető tisztségviselőkkel szemben a gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. törvény (a továbbiakban: 1988-as Gt.) 29. §-a büntetőjogi kizárási okokat állapított meg. Eszerint nem lehetett gazdasági társaság vezető tisztségviselője, akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen végrehajtható szabadságvesztésre ítélték, mindaddig, amíg a büntetett előlélethez fűződő hátrányok alól nem mentesült. Kizáró ok volt továbbá az is, ha valamely foglalkozástól eltöltötték az érintettet: ilyen esetben az ítélet hatálya alatt az abban megjelölt tevékenységet folytató gazdasági társaságban nem lehetett vezető tisztségviselő. A jogalkotó tehát eredendően a közrend védelme szempontjából legsúlyosabb jogsértő cselekmények esetében fogalmazott meg tiltó szabályt, ezzel védve egyúttal a hitelezők és a társasági tagok érdekeit is.
- [33] A törvényt 1994. január 1-jei hatállyal módosító, az adózás rendjéről szóló törvény módosításáról szóló 1993. évi CII. törvény 25. §-a vezette be azt a kizáró okot, hogy ha a vezető tisztségviselő a társaság felszámolását megelőző 2 évben legalább egy évig töltötte be ezt a tisztséget, és a társaságot úgy szüntették meg a felszámolási eljárás során, hogy köztartozását nem egyenlítetté ki, akkor a társaság megszűnését követő 2 évben nem lehetett vezető tisztségviselő más gazdasági társaságban.
- [34] 1.2. A foglalkozástól eltiltásnak speciális, a gazdasági társaságok vezető tisztségviselőire alkalmazható formáját először a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) 1994-es módosítása vezette be (a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1994. évi IX. törvény 30. §, hatályos 1994. május 15-től). A régi Btk. 315. § (2) bekezdése kizárólag a gazdasági bűncselekményekről rendelkező fejezet alkalmazásában minősítette foglalkozásnak, ha az elkövető – többek között – gazdasági társaság vezető tisztségviselője. Ezzel a jogalkotó lehetővé tette a foglalkozástól eltiltás mellékbüntetés alkalmazását a gazdasági bűncselekmények esetében erre a személyi körre nézve is. A foglalkozástól eltiltás általános – vagyis a gazdasági bűncselekményeken túli – alkalmazását eredményezte a régi Btk. 1997-es módosítása, amely ezt a gazdasági társaságok vezető tisztségviselőire vonatkozó meghatározást a foglalkozástól eltiltás mellékbüntetés szabályai között helyezte el

- [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXXIII. törvény, hatályos 1997. szeptember 15-től, régi Btk. 56. § (2) bekezdés].
- [35] A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény alapján a szabályozás annyiban változott, hogy mellékbüntetés helyett a büntetések között helyezte el a foglalkozástól eltiltást, illetve annak a gazdálkodó szervezetek, civil szervezetek, gazdasági társaságok vezető tisztségviselőire stb. vonatkoztatott eseteit, így önállóan is alkalmazható büntetési nem lett.
- [36] 1.3. A büntetőjogi szabályokkal párhuzamosan került megalkotásra az 1998. június 16-án hatályba lépett gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény (a továbbiakban: régi Gt.). A régi Gt. megtartotta egyrészt az 1988-as Gt.-ben eredetileg szabályozott (büntetőjogi eredetű) kizáró okokat (vagyis bűncselekmény elkövetése, foglalkozástól eltiltás), másrészt a felszámolás alá került gazdasági társaság vezetőire nézve – a feltételek részleges átalakításával – fenntartotta az 1994-ben bevezetett kizárási szabályt. A kizárás tartamát meghosszabbította 2 évről 3 évre, és új szabályként nem a gazdasági társaság köztartozásának elmaradásától, hanem a társaság fizetéseképtelenségétől tette függővé a kizárást a vezető tisztségviselői pozícióból. A jogalkotó a vezető tisztségviselők fokozott személyes felelősségével és a hitelezővédelemmel indokolta a tisztségviselővé válás időbeli korlátozását, annak ellenére, hogy elismerte: a gazdasági társaság csődje (felszámolása) nem feltétlenül felróható a vezető tisztségviselőnek. A jogalkotó a szankció bevezetésének okaként azt a körülményt értékelte, hogy a cég egyes hitelezői kielégítetlenül maradnak a felszámolás eredményeképpen. A kizárás 3 évre emelésének indoka ugyancsak a hitelezők védelme volt.
- [37] A régi Gt. vezette be új kizáró okként a büntetőjogban alkalmazott eltiltás mellékbüntetés gazdasági jogi párját. Eszerint a hivatalbóli törlési eljárással érintett gazdasági társaság vezető tisztségviselője a törlést követő 2 évig nem lehetett vezető tisztségviselő, ha a törlést megelőző egy évben ilyen tisztséget töltött be a törléssel megszűnt gazdasági társaságnál. Az újabb szankció bevezetését a törvényalkotó külön nem indokolta, de a törvényi indokolás alapján feltételezhető, hogy bevezetésére ugyancsak közérdek- és hitelezővédelmi okból került sor, ugyanolyan szempontok alapján, mint a felszámolás miatti kizárás esetében.
- [38] A 2006. július 1-jén hatályba lépett gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) az eltiltásra vonatkozó rendelkezéseket lényegében változatlan formában vette át a régi Gt.-ből [Gt. 23. § (3) bekezdés]. Eszerint, ha a gazdasági társaságot megszüntetési eljárás során törlik, nem lehet vezető tisztségviselő, aki a törlést megelőző naptári évben vezető tisztségviselő volt a törléstől számított két évig. A Gt. 2009-ben történt módosításával a jogalkotó az eltiltás időtartamát három évre emelte.
- [39] A Ctv.-be a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény, a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény, továbbá az ezekkel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCVII. törvény (a továbbiakban: Ctv1.) vezette be a kénysztörlési eljárást, egyúttal – 2012. március 1-jével – módosította a 2006-os Gt. eltiltásra vonatkozó rendelkezéseit is: az eltiltás időtartamát öt évre emelte [23. § (3) bekezdés], az eltiltás alkalmazását pedig a kizárólagos vagy többségi befolyást biztosító részesedéssel rendelkező tagra, továbbá közkereseti társaság tagjára, betéti társaság beltagjára is kiterjesztette [5. § (10) bekezdés] a vezető tisztségviselőre megállapított feltételek mellett.
- [40] 1.4. A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2014. március 15-i hatálybalépésével a Gt. hatályát veszítette. A vezető tisztségviselő eltiltására vonatkozó szabályozás átalakult: részben a Ptk. [3:22. § (6) bekezdés, 3:90. § (3) bekezdés], részben – illetve elsősorban – a Ctv. tartalmazza a vonatkozó rendelkezéseket. Az eltiltás szabályai a 2014. június 1-jén hatályba lépett, az egyes törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCLII. törvénnyel (a továbbiakban: Ctv2.) kerültek a Ctv. 9/A. §–9/E. §-ba. A Ctv2. az eltiltás alóli kivételeket is megállapított a kénysztörlési eljárás szabályi között: a Ctv. 118. § (1) és (6) bekezdéseiben.
- [41] Ez a módosítás egyúttal azt is jelentette, hogy az eltiltás szabályainak személyi hatályát a továbbiakban nem a gazdasági társaságokra vonatkozó törvényi szabályozás, hanem a Ctv. 2. §-a határozza meg.
- [42] 2. A hatályos magyar jog szerint a vezető tisztségviselő eltiltásának két formája létezik párhuzamosan: a büntetőjogban a foglalkozástól eltiltás egyik nevesített eseteként, amely büntetőjogi szankció. A másik formája a cégjogban alkalmazott eltiltás, amely a büntetőjog körén kívül eső meghatározott cselekményekre alkalmazható büntető jellegű, személy elleni szankció.
- [43] 2.1. A büntetőjogban kiszabott eltiltás tartama 1–10 év között lehet, vagy lehet végleges hatályú – ellentétben a cégjogi eltiltás tartamával, amely minden esetben 5 év. A büntetőjogi eltiltás tartamának meghatározása a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

- [44] Büntetőjogi eltiltás esetén bizonyos feltételek mellett mentesítésre is lehetőség van: ha az eltiltás végleges hatályú volt, a mentesítést 10 év elteltével kérelmezheti az elítélt, feltéve, hogy alkalmasságát vagy érdemességét bizonyította.
- [45] A büntetőjogi eltiltást a bünygyi nyilvántartás tartalmazza, emellett a hatósági erkölcsi bizonyítványban is feltüntetésre kerülnek az eltiltás lényeges adatai (lásd: a bünygyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bünygyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény 71. §-a).
- [46] A büntetőjogi eltiltás társasági jogi következménye a Ptk. 3:22. §-a alapján a kizárás [Ptk. 3:22. § (6) bekezdés], vagyis az, akivel szemben foglalkozástól eltiltást szabott ki a bíróság nem lehet vezető tisztségviselő. Tartalmilag – elvileg – automatikus eltiltási okról van szó, hiszen a büntetőjogi eltiltás jogkövetkezménye az, hogy az elítélt nem lehet gazdasági társaság vezetője az eltiltás hatálya alatt. Ez nemcsak a jövőbeli tisztségekre vonatkozik, hanem kihatással van a már betöltött cégvezetői tisztségeire is. A Ctv. 22/A. §-a alapján, ha a cégbíróság a kizáró okok ellenőrzése céljából megkeresi a bünygyi nyilvántartó szervet, kizáró ok (jelen esetben: eltiltás a vezető tisztségtől) fennállása esetén a bünygyi nyilvántartó szerv értesítése alapján a cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárást folytat le, s ennek eredményeként van lehetőség a törvényes állapot helyreállítására.
- [47] 2.2. Vezető tisztségviselő eltiltására emellett cégeljárás keretében van lehetőség a Ctv.-ben meghatározott esetekben és eljárás szerint.
- [48] Az eltiltás már említett „összevetésen” alapuló esetén (Ctv. 9/E. §) kívül a Ctv. 9/B. § és 9/C. §-ában szabályozott okokból lehet a vezető tisztségviselőt eltiltani tisztsége gyakorlásától. A 9/C. § a cég kényszertörléséhez – figyelemmel a Ctv. 118. §-ában meghatározott kivételekre – ahhoz kapcsolja az eltiltást, hogy a kényszertörlési eljárás során a céggel szemben követelés bejelentésére került sor.
- [49] Az indítványok az eltiltás ismertetett esetei közül kizárólag a Ctv. 9/C. §-ában szabályozott eltiltásra vonatkozó rendelkezések alkotmányosságát vitatták.
- [50] 3. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban – figyelemmel az indítványok tartalmára és a Ctv. 9/C. §-ára – a kényszertörlési eljárásnak az ügy szempontjából lényeges elemeit tekintette át.
- [51] 3.1. A kényszertörlési eljárás egyes szabályainak alkotmányosságát a 35/2015. (XII. 16.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.) vizsgálta, aminek kapcsán az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg: „[a] kényszertörlés funkciója, hogy az általános vagy különleges törvényességi felügyeleti eljárásban megszűntnek nyilvánított cég törlésére – így kivezetésére – speciális eljárásban kerülhessen sor. A kényszertörlési eljárás alapvetően »szankciós jellegű« – ebben hasonlít a korábbi kényszer-végelszámoláshoz –, amennyiben a cégbíróság bizonyos törvényi kötelezettségek elmulasztása esetén indíthatja meg a céggel szemben a cég törlése mint jogkövetkezmény alkalmazása iránt. [...] Ezt tovább erősítette, hogy a Ctv. 1. az ún. fantomcégek (ismeretlen székhelyű cégek) megszűntnek nyilvánítására is a kényszertörlés (vagy felszámolás) szabályait rendelte alkalmazni: így egyúttal (a vagyontalan, kiüresedett, működésképtelen cégek mellett) a fantomcégek megszüntetése (törlése) is ezen eljárás lényeges funkciójává lépett elő. A kényszertörlési eljárás jellegében igazodik funkciójához. Annak érdekében, hogy a vagyontalan, fantom-, működésképtelen cégek piacról történő kivezetéshez (a cég cégjegyzékből való törléséhez) ne legyen szükség egy újabb bírósági eljárásra (ld. egyszerűsített felszámolás) – amely hosszadalmasabb és drágább is – egy speciális és egyúttal gyorsabb és egyszerűbb (nemperes) eljárás. [...] A kényszertörlési eljárásban a cégre alkalmazható jogkövetkezmény szintén az eljárás funkciójához igazodik. Vagyis, ha egy cég működésképtelen, törvényes működését nem állítja helyre, nem érhető el stb., akkor e céget – jellemzően akkor, ha más intézkedések nem vezettek eredményre – megszűntnek nyilvánítja a cégbíróság. Majd – ha a felszámolási eljárás megindításának nem állnak fenn a feltételei – kényszertörlési eljárás keretében a céget törli a cégbíróság a cégjegyzékből. A kényszertörlési eljárás tehát lényegében a céggel szemben alkalmazható leg súlyosabb szankció alkalmazásához vezet(het): a céget törlik a cégnyilvántartásból” [Abh. Indokolás [35]–[36], [38]].
- [52] A kényszertörlési eljárás lényege szerint egy olyan speciális cégeljárásfajta, amelynek tárgya – meghatározott törvényi feltételek fennállásának bírósági megállapítását követően – a cég működésének egyszerűsített eljárásban történő lezárása és törlése. A kényszertörlés bizonyos értelemben adminisztratív célt szolgál: a cégnyilvántartás karbantartásának eszköze.
- [53] A kényszertörlési eljárás funkciójának – a cég törlése – megfelelően egy speciális és az egyéb (cégjogi) eljárásokhoz képest gyorsabb és egyszerűbb nemperes eljárás. A cégbíróság feladata az érintett cég vagyonának feltárása, tagjainak, vezető tisztségviselőjének felkutatása (kivéve, ha ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás volt a kényszertörlés alapja, lásd: Ctv. 117/A. §). Mindezen adatok feltárására hiteles nyilvántartásokból

beszerezhető adatok, Céggközönyben történt hirdetményi úton közzétett felhívás, illetve az eljárás során elérhető tag/vezető tisztségviselő adatszolgáltatása alapján kerül sor.

- [54] 3.2. A Ctv. 116–118. §-ai (a kényszertörlési eljárás szabályai) szerint a vagyon felkutatásának eredményeképpen alapvetően két lehetősége van az eljáró cégbíróságnak: vagy a kényszertörlési eljárás keretében törli a céget a cégnyilvántartásból, vagy felszámolási eljárás megindítására kerül sor. E két lehetőségre okot adó esetek a következők:
- a) Ha követelés bejelentésére nem került sor, és a cégnek fellelhető vagyona nincs, vagy várhatóan nem fedezi a felszámolási eljárás költségeit [Ctv. 118. § (1) bekezdés]
 - b) Ha követelés bejelentésére nem került sor és a cégnek fellelhető vagyona van [Ctv. 118. § (6) bekezdés]
 - c) Ha a céggel szemben követelés bejelentésére került sor, de a cégnek nincs fellelhető vagyona (és ennek nem fedezetelvonó ügylet az oka) [Ctv. 118. § (2) bekezdés].
- [55] Ezen esetekben a cégbíróság a kényszertörlési eljárás keretében törli a céget a cégnyilvántartásból.
- [56] Azonban a cégbíróság felszámolási eljárást kezdeményez a kényszertörlési eljárás megszüntetése mellett, ha
- a) a céggel szemben követelés bejelentésére került sor, és a cégnek fellelhető vagyona van, amely várhatóan fedezi a felszámolási eljárás költségeit [Ctv. 118. § (3) bekezdés a) pont], illetve
 - b) a céggel szemben követelés bejelentésére került sor, vagyona feltehetően fedezetelvonó ügylet miatt nincs vagy jelentősen csökkent [Ctv. 118. § (3) bekezdés b) pont].
- [57] A kényszertörlési eljárás tehát a cég vagyonától és a hitelezői követelésektől függően zárulhat a kényszertörlési eljárás megszüntetésével és felszámolási eljárással, vagy a kényszertörlési eljárásban a cég törlésével.
- [58] 4. Az Alkotmánybíróság a Ctv. 9/C. §-a, valamint az abban utalt kivételek (Ctv. 118. §) figyelembevételével a következőket állapította meg.
- [59] 4.1. A Ctv. 9/C. §-a a kényszertörlési eljárásban alkalmazott eltiltás anyagi jogi szabályait tartalmazza, utalva a Ctv. 118. §-ában megjelölt eltiltás alóli kivételekre. Vagyis valamennyi olyan vezető tisztségviselővel szemben, akinek valamely cégét a fent említett bármely okból kényszertörlési eljárásban törlik a cégnyilvántartásból – ha nem esik a Ctv. 118. §-ában megjelölt kivételek hatálya alá – az eltiltást a Ctv. 9/C. §-a alapján kell alkalmazni.
- [60] A cégjogi eltiltás szabályai az egyes módosításokkal fokozatosan szigorodtak. Ugyanakkor a Ctv. 2. kivételeket vezetett be az eltiltás alkalmazása alól, enyhítve a szabályozás korábbi szigorán.
- [61] A vagyon felkutatásának eredményeképpen, a fent kifejtettek alapján, az alábbi lehetőségei vannak az eljáró cégbíróságnak a kényszertörlési eljárásban.
- [62] Az egyik esetben a cégbíróság a kényszertörlési eljárás keretében törli a céget a cégnyilvántartásból, ha követelés bejelentésére nem került sor, és a cégnek fellelhető vagyona nincs, vagy várhatóan nem fedezi a felszámolási eljárás költségeit [Ctv. 118. § (1) bekezdés], vagy ha követelés bejelentésére nem került sor, és a cégnek fellelhető vagyona van [Ctv. 118. § (6) bekezdés].
- [63] Ezekben az esetekben az eltiltást – figyelemmel arra, hogy követelést nem jelentettek be – a cégbíróság mellőzi. Erről a Ctv. 118. § (1) és (6) bekezdései rendelkeznek.
- [64] A másik esetkör szerint szintén a cég törlésére kerül sor a kényszertörlési eljárás keretében, ha a céggel szemben követelés bejelentésére került sor, de a cégnek nincs fellelhető vagyona (és ennek nem fedezetelvonó ügylet az oka). Ilyenkor azonban a cégbíróságnak rendelkeznie kell az eltiltásról [Ctv. 118. § (2) bekezdés].
- [65] A cégbíróság felszámolási eljárást kezdeményez a kényszertörlési eljárás megszüntetése mellett, ha a céggel szemben követelés bejelentésére került sor, és a cégnek fellelhető vagyona van, amely várhatóan fedezi a felszámolási eljárás költségeit [Ctv. 118. § (3) bekezdés a) pont]; vagy ha a céggel szemben követelés bejelentésére került sor, vagyona feltehetően fedezetelvonó ügylet miatt nincs vagy jelentősen csökkent [Ctv. 118. § (3) bekezdés b) pont]. Ez esetben – a Ctv. 9/C. §-a értelmében – az eltiltást „megfelelően alkalmazni kell”. Mivel ilyenkor felszámolási eljárás indul, azt a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) III. fejezete alapján kell lefolytatni. Ennek eredményeként a bíróság az adós megszüntetéséről dönt végzéssel (Cstv. 60. §), amit követően kerül sor a cég hivatalbóli törlésére és az eltiltásra a Ctv. 62. § (2a) bekezdése alapján.
- [66] A hatályos szabályozás alapján tehát a kényszertörlés miatti eltiltás azokra az esetekre korlátozódik, amikor a céggel szemben – akár van fellelhető vagyona, akár nincs, függetlenül attól, hogy e vagyoni helyzetet fedezetelvonó ügylet idézte elő vagy sem – követelést jelentettek be.
- [67] 4.2. Az Alkotmánybíróság a vezető tisztségviselő eltiltására vonatkozó vitatott szabályozás alkotmányossági vizsgálata során a vezető tisztségviselőnek a jogi személy működésében betöltött jogi helyzetéből indult ki.
- [68] A jogi személy sajátossága, hogy saját maga nem tud eljárni, vagyis szükségképpen más személy(ek) járnak el a nevében és képviselőjében. A jogi személyt illető egyes döntéseket az alapítók vagy tagok hozhatnak meg, ezek

- jellemzően a jogi személyt illető leglényegesebb döntések (pl. megszüntetés, átalakítás). A jogi személy mindennapi működése körében is szükséges egy döntéshozó „kijelölése” (választása, kinevezése), akin keresztül a jogi személy kifelé meg tud nyilvánulni (jogviszonyokban részt venni: jogokat és kötelezettségeket vállalni), és akinek a döntéseit, a jogi személy nevében és képviselőjében tett jognyilatkozatait a jogi személynek kell betudni. Ennek érdekében minden jogi személynek rendelkeznie kell a cég ügyvezetését ellátó vezető tisztségviselővel (Ptk. 3:2. §, 3:21. §, 3:29. §). A vezető tisztségviselő ezért köteles a jogi személy érdekében eljárni, úgy, „mintha maga lenne a jogi személy” [Ptk. 3:21. § (2) bekezdés]. A vezető tisztségviselő ennek megfelelően nem a tagokkal vagy alapítókkal, hanem a jogi személlyel áll polgári jogi kapcsolatban, amit felelőssége is kifejez (Ptk. 3:24. §).
- [69] A vezető tisztségviselő az ügyvezetés körében döntő többségben üzleti döntéseket hoz, amelynek része az üzleti kockázatvállalás. Ebből a szempontból van jelentősége annak, hogy a cég érdekében kell eljárnia, mivel az üzleti életben és döntésekben benne rejlő kockázat önmagában még nem alapozza meg a vezető tisztségviselő felelősségét a céggel szembeni kötelezettsége megszegéséért.
- [70] A vezető tisztségviselő tevékenysége a jogi személy (jelen esetben: cég) érdekében való üzleti és egyéb – nem a döntéshozó szerv jogkörébe utalt – döntések meghozatalára terjed ki (erre vonatkozó példálózó felsorolást a Ptk. egyesületről szóló fejezete tartalmaz, lásd: Ptk. 3:80. §), vagyis túlmutat a jogi személy belső irányítási viszonyain, aki ezt a tevékenységet jellemzően munkajogviszonyban vagy megbízási jogviszonyban látja el. Fokozott bizalmi helyzetét húzza alá, hogy a vezető tisztségviselőt bármikor, indokolás nélkül vissza lehet hívni (Ptk. 3:25. §)
- [71] A jogi személy a tagokat, illetve alapítókat megillető alapítási szabadságnak megfelelően jön létre. A Ctv. 2. § az üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából létrejött jogalanyokat tekinti cégnek: mind az alapítók/tagok, mind a vezető tisztségviselők tevékenysége szempontjából jelentősége van ennek a célnak.
- [72] 4.3. A vezető tisztségviselő közvetlenül nem maga vállalkozik e körben gyakorolt döntéshozatali tevékenysége során, hanem a jogi személy képviselőjében teszi azt. Ugyanakkor – a Ptk. és a Ctv. vonatkozó rendelkezései alapján –, mivel döntései a cégnek tudhatók be; figyelemmel a cég érdekében hozott döntések, valamint a vezető tisztségviselő és a cég közötti jogviszony jellegére; illetve tekintettel a vezető tisztségviselő közvetlen felelősségi körére a cég kielégítetlen tartozásai vonatkozásában: a vezető tisztségviselő tevékenysége alapjogi értelemben vállalkozási tevékenységnek minősül, amelyre ezért az Alaptörvény XII. cikke vonatkozik.
- [73] A 23/2016. (XII. 12.) AB határozat szerint „[a]z Alkotmánybíróság értelmezésében a vállalkozáshoz való jog (Alaptörvény XII. cikk) alapjog, mely azt jelenti, hogy mindenkinek Alaptörvényben biztosított joga a vállalkozás, azaz az üzleti tevékenység kifejtése. [...] A vállalkozás joga annyit jelent – de annyit alkotmányos követelményként feltétlenül –, hogy az állam ne akadályozza meg, ne tegye lehetetlenné a vállalkozóvá válást {vö. 54/1993. (X. 13.) AB határozat, ABH 1993, 340, 341–342.; megerősítve: 3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [154]}” {23/2016. (XII. 12.) AB határozat, Indokolás [165]}.
- [74] A 26/2017. (X. 17.) AB határozat ezt a következőképpen részletezte: „[a]z Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében elismert, vállalkozáshoz fűződő jog, valamint a foglalkozás szabad megválasztásának joga nyújt lehetőséget üzleti, hasznot hajtó tevékenységek meghatározott szakmai, hivatásbéli, gazdasági és egyéb más feltételek mellett való gyakorlásához. A munka és a foglalkozás szabad megválasztása, valamint a vállalkozás szabadságához fűződő jog a szabadságjogokhoz hasonló védelemben részesül az állami beavatkozásokkal és korlátozásokkal szemben. Az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében foglalt jog lényegi tartalma kiváltképp akkor sérül, ha a közhatalmi intézkedés a foglalkozás szabad megválasztásának vagy a vállalkozóvá válás jogát meghatározatlan időre teljes egészében elvonja {3076/2017. (IV. 28.) AB határozat, Indokolás [56]}. Az Alkotmánybíróság a 3243/2014. (X. 3.) AB határozatában az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjoggal kapcsolatosan elvi élel leszögezte: »[a]z Alkotmánybíróság már a 21/1994. (IV. 16.) AB határozatában kifejtette, hogy a munkához való jog – hasonlóan mint a vállalkozáshoz való jog – nem biztosít alanyi jogot egy meghatározott foglalkozás végzéséhez. (ABH 1994, 117, 120.) A 327/B/1992. AB határozat arra mutatott rá, hogy a korábbi Alkotmány „70/B. § (1) bekezdésébe foglalt alapjogba, mely lényegéből fakadóan csak természetes személyeket illet meg, bármely munka, hivatás, foglalkozás megválasztásának és gyakorlásának szabadsága beletartozik. [...] A munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való alapjog azonban nem alanyi jogot garantál meghatározott foglalkozás folytatásához, tevékenység végzéséhez” (ABH 1995, 604, 609.) Másként megfogalmazva senkinek „sincs abszolút joga a meghatározott foglalkozás, illetve valamely foglalkozásnak az általa kiválasztott formában történő gyakorlásához” (328/B/2003. AB határozat, ABH 2005, 1434, 1441.). Az Alkotmánybíróság ezen gyakorlatát az Alaptörvény hatályba lépését követően a 3380/2012. (XII. 30.) AB határozatban és a 3134/2013. (VII. 2.) AB határozatban is megerősítette [ABH 2012, 783, 789.; illetve 3134/2013. (VII. 2.) AB határozat, ABH 2013, 1918,

- 1922.]« (Indokolás [42]). Nincs tehát akadálya a XII. cikk (1) bekezdésében foglalt jog korlátozásának, amennyiben a korlátozás eleget tesz az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti követelménynek” (Indokolás [15]).
- [75] Az Alaptörvény XII. cikkében elismert vállalkozáshoz való jog lényege szerint a vállalkozási tevékenységre terjed ki, ami alatt azonban nem kizárólag az egyéni vállalkozási formákat kell érteni. Vállalkozni a jog által elismerten társas formában is lehetséges: a vállalkozáshoz való jog ennek megfelelően azokat is védi, akik ezt a tevékenységet másokkal társulva folytatják. A társas vállalkozási formák megkövetelik, hogy a vállalkozás működtetéséhez szükséges döntések meghatározott jogi formában történjenek – elsősorban a társas vállalkozással kapcsolatba lépő más jogalanyok védelme érdekében – ez azonban egyúttal azt is jelenti, hogy ezekre a jogi megoldásokra figyelemmel illeti meg a vállalkozás szabadsága a társas vállalkozási formákat. A vállalkozáshoz való jog ennek megfelelően egyaránt védi az egyéni vállalkozást és a társas vállalkozás alapításának és vezetésének szabadságát, figyelemmel arra, hogy a társas vállalkozási tevékenység folytatásának csupán egyik aspektusa a vállalkozás létrehozása (megszüntetése, átalakítása), a vállalkozás folytatása emellett a már létrejött társas vállalkozás mindennapi tevékenységét jelenti. Ennek keretében a vállalkozás szabadsága a társas vállalkozások esetében a vállalkozás külső és belső oldalát is védi, figyelemmel arra, hogy kifelé a társas vállalkozást mint jogi konstrukciót illeti meg ez a jog, míg belső oldalát tekintve a társas vállalkozás alapítóit, tagjait és vezető tisztségviselőjét.
- [76] 4.4. A korlátozás alkotmányossága az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján vizsgálandó. A Ctv. 9/C. §-ában szabályozott eltiltás mint személy elleni jogkövetkezmény alkotmányosságát illetően mindezek alapján azt kell vizsgálnia az Alkotmánybíróságnak, hogy a korlátozás alkotmányosan indokolható cél érdekében szükséges-e, illetve hogy a szükségesnek minősülő alapjogi korlátozás arányban áll-e az elérni kívánt céllal.
- [77] A cégjogi eltiltás a Ctv. 9/C. §-a alapján mint jogkövetkezmény kizárja a vezető tisztségviselő esetében, hogy bármely gazdasági társaságban többségi befolyást szerezzen, nem válhat gazdasági társaság korlátlanul felelős tagjává, egyéni cég tagjává, továbbá kizárja, hogy bármely cég vezető tisztségviselője legyen az eltiltástól számított öt éven belül. A cégjogi eltiltás ez alapján az érintett gazdasági életben való részvételét, vállalkozási lehetőségeit jelentősen korlátozza.
- [78] Az eltiltás bevezetésének indoka a jogalkotó részéről a közérdek és a hitelezői érdekek védelme volt a tisztségükkel visszaélő vezető tisztségviselőkkel szemben. Ezt a célt a kénysztörlési eljárásban kiszabott eltiltás esetében abban jelölte meg a jogalkotó, hogy ilyen esetben elsősorban a „fantomizálódott” cégek, illetve azon cégek vezetőinek szankcionálására kerül sor, amelynek törvényes működését nem állították helyre, és ez vezetett a cég törlésére. A jogalkotó ezen túlmenően abból indult ki, hogy a kénysztörlési eljárás (illetve annak elődei) eredményeként bekövetkezett törlés jellemzően felróható a vezető tisztségviselőnek, ezért eltiltása – miként a cég törlése a cégnyilvántartásból – a közérdeket, a hitelezők védelmét és a gazdasági életbe vetett bizalom fenntartását szolgálja.
- [79] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a vállalkozáshoz való jog az Alaptörvény M) cikkére és XIII. cikkére figyelemmel a közérdek, az üzleti életbe vetett bizalom és a hitelezők védelme mint egységes célra tekintettel korlátozható. Egy cég működése jellemzően a gazdasági élet más (akár számos) szereplőjére is kihatással lehet, így törvénytelen működésük is messzesemenő hatással járhat a gazdasági életben, függően a cég „mértétől”, alkalmazottai számától, gazdasági kapcsolatai kiterjedtségétől stb. A vezető tisztségviselők cégben betöltött szerepe alapján az említett egységes cél elérésének egyik lehetséges formája az olyan vezető tisztségviselők időleges – preventív jellegű – eltiltása a gazdasági életből, akiknek tevékenysége következtében a közérdek és a gazdasági élet tisztaságába vetett bizalom megrendült, egyúttal akikkel szemben a hitelezővédelem enyhébb eszközei nem nyújtanak kellő védelmet.
- [80] A kénysztörlési eljárásra vezető okok fenti ismertetése alapján látható, hogy az nem kizárólag a fantomizálódott (ismeretlen székhelyű) cégeket érinti, így az eltiltás sem kizárólag az ilyen cégek vezető tisztségviselőit fenyegeti a hatályos szabályozás alapján, hanem jóval szélesebb körrel szemben alkalmazandó. Ez nem zárja ki, hogy a kénysztörlésre vezető, nem a cég fantomizálódásában jelentkező okok esetében – amely esetekre a jogalkotó a törvényi indokolásokban jellemzően nem utal – a közérdek, a hitelezői érdekek védelme, illetve a gazdasági életbe vetett bizalom ne indokolhatná a cég kénysztörlési eljárásban történő törlés szankcióján felül a vezető tisztségviselő eltiltásának alkalmazását is. Azonban az alkotmányosan elfogadható célnak – figyelemmel arra, hogy az eltiltás automatikusan kapcsolódik a kénysztörlési eljáráshoz a Ctv. 9/C. §-a alapján – a kénysztörlési eljárásra vezető valamennyi esetben meg kell felelnie (vagyis azokban a kénysztörlési eljárásra vezető esetekben is, amelyeket nem a Ctv. 116. §-a nevesít). A jogalkotónak ugyanakkor lehetősége van arra is, hogy ne a kénysztörlési eljáráshoz kapcsolja a vezető tisztségviselő eltiltását, hanem ezen eljárástól elkülönülten állapítsa meg azokat az eseteket, amelyek a fent említett célok olyan nagymértékű sérelmével járnának, hogy indokolt az eltiltás súlyos szankciójával fenyegetni az azok előidőzésében közreható vezető tisztségviselőket.

- [81] 5. Az indítványok elsősorban a kényszertörlési eljárás megindulását megelőző egy évben vezető tisztséget betöltők – az indítványok szerint felróhatóságtól független – eltiltására vonatkozó szabály alkotmányosságát kifogásolták. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság a következőket állapítja meg.
- [82] 5.1. A kényszertörlés miatti eltiltással fenyegetett személyi kört a Ctv. 9/C. §-a alapján azok a vezető tisztségviselők alkotják, akik a kényszertörlési eljárás megindításának időpontjában, valamint az azt megelőző évben töltötték be ezt a tisztséget. Vagyis az eltiltás ebben az esetben kizárólag arra tekintettel következik be, hogy az adott cég törlesztésre kényszertörlési eljárás keretében került sor, és a vezető tisztségviselő ennek megindulásakor, vagy az azt megelőző évben bármikor a törölt cég vezető tisztségviselője volt. Az eltiltás alóli – fent ismertetett – kivételek szintén objektívek: (leegyszerűsítve) akkor mellőzi a cégbíróság az eltiltást, ha a kényszertörlési eljárásban nem derült fény a cég kielégítetlen tartozására.
- [83] A cégjogi eltiltással fenyegetett vezető tisztségviselők két csoportja között alapvetően az a különbség, hogy míg a kényszertörlési eljárás megindításának időpontjában vezető tisztséget betöltő személy aktuálisan vezeti a céget, addig a volt vezető tisztségviselő esetében a cég ügyvitelében való részvétel a kényszertörlési eljárás megindítását megelőző valamely időpontban megszűnt. Így a cég ügyvitelében való részvétel szempontjából lényeges eltérés áll fenn a két személyi kör között. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a kényszertörlési eljárás megindításának időpontjában, valamint az azt megelőző egy évben vezető tisztséget betöltő személyek tekintetében a jogalkotó ugyanazon törvényi vélelmet alkalmazza: az eltiltás alapjául szolgáló törvényi vélelem tekintetében a két személyi kör között nincs érdemi különbség.
- [84] 5.2. A támadott szabályozás alapján a felelősség alapja a vezetői tisztség adott időszakon belüli betöltése, és a cég kielégítetlen tartozásának ténye: ezekhez a jogalkotó a felróhatóság megdönthetetlen törvényi vélelmét fűzi. Vagyis, ha a cégnek marad kielégítetlen tartozása és a vezető tisztségviselő a kényszertörlési eljárás megindulásakor vagy az azt megelőző egy év során bármikor, bármennyi ideig betöltötte ezt a tisztséget az adott cégben: a vezető tisztségviselővel szemben attól függetlenül alkalmazni kell az eltiltást, további vizsgálat nélkül, hogy ez a helyzet neki betudható módon jött-e létre.
- [85] Amint azt az Abh. is megállapította: a szankció objektív/szubjektív jellegét nem az határozza meg, hogy a jogalkotó elismer-e kivételeket a szankció alkalmazása alól. Ha ugyanis meghatározott törvényi feltételek fennállása esetén az eltiltás automatizmusként következik be az eljárás végén, a szankció objektívnek minősül. A cégjogi eltiltás a kényszertörlési eljárás végén automatikusan, a vezető tisztségviselő felelősségének mindenfajta vizsgálata nélkül kerül alkalmazásra, s – a jogalkotó szándéka ellenére, lásd Ctv. 1. indokolása a 78. §-hoz – a jogorvoslati jog önmagában nem ad lehetőséget a bíróságnak a vezető tisztségviselő felróhatóságának vizsgálatára, ehhez ugyanis a megfelelő eljárási szabályok hiányoznak a Ctv.-ből.
- [86] Mivel egy cég egy folyamat végpontjaként jut el a kényszertörlési eljárás megindulásáig, a jogalkotó erre tekintettel kijelölheti azt az időtartamot a kényszertörlési eljárás megindulását megelőzően, amely alatt a vezető tisztségviselők tevékenységéről feltételezhető, hogy az közrehatott a cég törlesztésében. Ugyanakkor az eltiltás célja alapján, vagyis a közérdek és a gazdasági életbe vetett bizalom védelme érdekében azon vezető tisztségviselők eltiltása tekinthető a célhoz mérten arányos korlátozásnak, akiknek a tevékenysége felveti az eltiltás mögötti alkotmányos cél sérelmét. Az eltiltás alkotmányos céljára figyelemmel indokolt, hogy e szankciót csak olyan személyekkel szemben alkalmazzák, akik a kényszertörlésre vezető törvényességi felügyeleti eljárásra magatartásukkal vagy mulasztásukkal okot adtak, valamint eljárásuk, magatartásuk vagy mulasztásuk és a törvényt sértő állapot közötti megállapítható az okozati összefüggés.
- [87] Az Alkotmánybíróság a 60/2009. (V. 28.) AB határozatban foglalkozott – a közúti közlekedés szabályai kapcsán – az objektív felelősségi szabályok alkotmányosságának kritériumaival a jogbiztonság követelményével összefüggésben. Az Alkotmánybíróság ebben a döntésben azt állapította meg, hogy a vizsgált jogszabályi rendelkezés nem sérti a jogbiztonság követelményét. A rendelkezés vizsgálata során figyelembe vette, hogy az olyan élethelyzetekre vonatkozott, amelyek „közvetlenül alkalmasak arra, hogy súlyos károkat okozzanak”, amire tekintettel „nyomós közérdek fűződik a közlekedési szabályok minden egyes közlekedő általi betartásához és az állam általi szigorú, következetes betartásához”. Az objektív felelősség funkciója ilyenkor az, hogy „se a felelős személy, se a felelősség ne »tűnhessen el.«” Ezért az Alkotmánybíróság meglátása az volt, hogy az üzemben tartót indokoltan terheli fokozott felelősség azáltal, hogy a jogalkotó azzal a törvényi vélelemmel élt, hogy szabályszegés elkövetéskor az üzemben tartó vezette a gépjárművet. Az üzemben tartó fokozott felelősségét oldotta ugyanakkor, hogy a vélelem megdönthető. Az Alkotmánybíróság az objektív felelősség azon következményét, hogy ezáltal a szankció alkalmazása hatékonyabb, mivel a jogkövető magatartásra a felelősségre vonás elkerülhetlensége révén ösztönöz, alkotmányosan elfogadható célnak tekintette. A szabályozás alkotmányosságának másik feltételét abban jelölte meg az Alkotmánybíróság, hogy az objektív felelősség „igazságos és világos kritériumon (felelősségi

- vélelmen) alapul, továbbá a vélelem törvényi keretek között megdönthető”. [60/2009. (V. 28.) AB határozat, ABH, 501, 521–522.]. Alkotmányossági szempontból jelentőséggel bír végül az is, hogy az Alkotmánybíróság itt ismertetett határozatában a vizsgált jogszabályi rendelkezés esetén a jogkövetkezmény bírság vagyon elleni, és nem személy elleni szankció volt. Az Alkotmánybíróság a jelen döntésében is érvényesíti ezen szempontokat az objektív felelősséget megállapító Ctv. 9/C. §-ának az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéssel való összhangjának vizsgálata során.
- [88] A Ctv. 9/C. §-a alapján a törvényi vélelem egy súlyos, a cselekménnyel arányba nem állított személy elleni jogkövetkezmény alkalmazására vezet, amely tekintetében a jogalkotó nem biztosított lehetőséget a törvényi vélelem megdöntésére sem. Ennek következtében az a szabályozás, ami az eltiltással fenyegetett vezető tisztviselők esetében általában véve olyan törvényi vélelemmel él, amivel szemben a jogalkotó nem biztosított kimentési lehetőséget az érintett számára – figyelemmel az eltiltás mértékére és időtartamára is –, a célhoz mérten túlzó korlátozást eredményez. Ez – utalva a 60/2009. (V. 28.) AB határozatban kifejtettekre is – az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvének részét képező jogbiztonságot sérti. Továbbá – a cégjogi eltiltás vállalkozás szabadságához és a foglalkozás szabad megválasztásához való joghoz való viszonyára tekintettel – az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésének sérelmét eredményezi, hogy az eltiltást objektív, egységesen és automatikusan alkalmazandó szankcióként szabályozta a jogalkotó mindkét eltiltással fenyegetett vezető tisztviselői kör esetében. Aránytalan alapjog-korlátozásra vezet, hogy az eltiltással fenyegetett vezető tisztviselőnek nincs lehetősége arra, hogy kizárja a kénysztörüléshez vezető okok létrejöttében való személyes közrehatását (a törvényi vélelmet érdemben megdönthesse), illetve az sem biztosított, hogy a bíróság a vezető tisztviselő magatartásához mérten arányosan alkalmazza az eltiltás szankcióját, ami által megfelelően biztosított lehetne az eltiltás mögötti alkotmányos cél érvényesülése.
- [89] 6. Az indítványok támadták a Ctv. 9/C. §-át azon az alapon is, hogy az a tisztességes eljáráshoz való jogot sérti. Ezzel összefüggésben mindenekelőtt arra utal az Alkotmánybíróság, hogy a 9/C. § alapvetően anyagi jogi és nem eljárásjogi szabály. Ugyanakkor mivel a szankció alkalmazásának egyik feltétele a kénysztörlési eljárás lefolytatása a céggel szemben (amelyet a Ctv. VIII. fejezete szabályoz), továbbá mivel az eltiltás alóli kivételek is beépültek a kénysztörlési eljárásra vonatkozó eljárás szabályok közé a Ctv. VIII. fejezetében, az Alkotmánybíróság kitért az eltiltás eljárásjogi szabályaira is.
- [90] 6.1. Az Abh. a kénysztörlési eljárásban alkalmazott eltiltást kimondó cégbírói döntésnek kizárólag a Céglaput útján történő kézbesítésére vonatkozó szabály alkotmányossági vizsgálata kapcsán a következőt fejtette ki: „[a] jelen ügyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a gazdasági társaság vezető tisztviselőjével szemben alkalmazható eltiltás az itt ismertetett jogszabályi rendelkezésekre tekintettel – különösen az alkalmazása alóli kivételt nem ismerő, a Ctv. 2. hatálybalépése előtti szabályozási konstrukciókban – súlyos szankciót jelent az érintettre nézve, amely tartalmában a büntetőjogban ismert foglalkozástól eltiltással mutat hasonlatosságot. Miután az eltiltás súlyos, személyrel szembeni anyagi jogi jogkövetkezmény, ez a körülmény kihatással van az eltiltás alkalmazásának eljárásjogi szabályaira” (Abh. Indokolás [53]). Az Abh. azt a következtetést vont le, hogy az eltiltás döntés egyes eljárás szabályainak alkotmányosságát (vagyis az eltiltás eljárásjogi pozícióját) a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] alapján lehet megítélni. Az Abh. mindezek alapján alaptörvény-ellenesnek minősítette, hogy a kénysztörlési eljárásban a cég törlésének közlésével azonos módon történt az eltiltás közlése is (hirdetményi úton), a Ctv. 2. hatálybalépése előtti szövegállapot alapján.
- [91] 6.2. Az Alkotmánybíróság ezen kívül egy korábbi – előzetes normakontroll alapján hozott – határozatában foglalkozott a versenyjogi szabályok közé beiktatni tervezett eltiltás eljárás szabályainak alkotmányosságával.
- [92] A 19/2009. (II. 25.) AB határozat tárgyát képező – még ki nem hirdetett – törvényi rendelkezés szerint, ha a jogerős és végrehajtható versenyfelügyeleti határozat vagy annak felülvizsgálata keretében hozott jogerős és végrehajtható bírósági határozat azt állapította volna meg, hogy a gazdasági társaság jogszabálysértést követett el, és a gazdasági társaságot ezért bírsággal sújtották, azt, aki a jogszabálysértéssel érintett időszakban a gazdasági társaság vezető tisztviselője volt, két évig nem lehetett a gazdasági társaság vezető tisztviselője. Az eltiltásról a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) rendelkezett, aminek döntése bíróság előtt megtámadható volt. Az eltiltás alóli kivételeket állapított meg a jogalkotó: az érintett vezető tisztviselő hivatkozhatott arra, hogy a társaságnak a jogszabálysértésben való részvételét megalapozó döntés meghozatalában közvetlenül nem vett részt, vagy ha részt vett, az ellen tiltakozott. A végzés ellen fellebbezésnek volt helye, amelyet a bíróság nemperes eljárásban bírált el.
- [93] A 19/2009. (II. 25.) AB határozatban az Alkotmánybíróság a támadott rendelkezést alkotmányellenesnek minősítette a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme alapján. Az Alkotmánybíróság döntése abból indult ki, hogy az eltiltás az Alkotmány 70/B. §-ának korlátozását eredményezi, ugyanakkor értékelte, hogy a versenyhivatali eljárás célja a közérdek, a piaci verseny tisztaságának és szabadságának védelme.

- [94] Az Alkotmánybíróság vizsgálatának tárgya azonban nem az eltiltás szankciójának, hanem a szankció alkalmazására vonatkozó eljárási szabályok alkotmányossága volt.
- [95] Ezzel kapcsolatban a határozat kifejtette, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog fogalma „komplex követelmény”, a rendelkezéseket összefüggésükben kell vizsgálni. Így az egyéni felelősségre alapított jogkövetkezmény alkalmazásával járó eljárások esetében a szankció jellege kihatással van az eljárással szembeni követelményekre. A támadott – versenyjogi eltiltásra vonatkozó – rendelkezések kapcsán a következőt állapította meg az Alkotmánybíróság: „[a]z alkalmazandó szankció eredményében, súlyában, jellegében hasonlatos a büntető anyagi jogban meghatározott foglalkozástól eltiltás mellékbüntetéshez, illetve a fegyelmi-etikai eljárásban alkalmazható, a foglalkozás gyakorlásával kapcsolatos jogok időleges elvesztésével járó jogkövetkezményekhez. Súlyát, az érintettekre gyakorolt direkt hatását tekintve tehát ez a jogkövetkezmény olyan, hogy a megállapításához vezető eljárásra ki kell terjednie az eljárás minőségét meghatározó tisztességes eljárás követelményeinek. Ez azonban a vizsgált szabályozás szerint nem érvényesül” [19/2009. (II. 25.) AB határozat, ABH 2009, 146, 153–155.].
- [96] A 19/2009. (II. 25.) AB határozat az eltiltás szankció büntetőjogias jellegéből kiindulva a következő szabályozási elemeknek tulajdonított jelentőséget az alkotmányossági vizsgálat során. Jelentőséget tulajdonított annak, hogy az eltiltás alkalmazására a GVH által a gazdasági társasággal szemben indult versenyjogi eljárás lezárásakor kerül sor. Ennek az eljárásnak egyáltalán nem képezi tárgyát a vezető tisztségviselők felelősségének tisztázása, erre vonatkozó bizonyítási eljárást nem folytat a GVH.
- [97] A szankció egységes és automatikusan alkalmazandó: abból a törvényi vélelemből indul ki, hogy a súlyos versenyjogi jogszabálysértésért a vezető tisztségviselő automatikusan felelős, és minden vezető tisztségviselő azonos elbírálás alá esik. A GVH-nak pedig nincs mérlegelési joga arra, hogy az egyéni felróhatóság mértékét vizsgálja.
- [98] Kiemelte az Alkotmánybíróság azt is, hogy a GVH döntésével szemben külön szabályok szerinti nemperes eljárásban van helye jogorvoslatnak. A jogorvoslati szakaszban a jogalkotó lehetővé tette a kimentést az érintett számára, azonban a GVH eljárásának sajátosságai (hogy ti. ez nem terjed ki a vezető tisztségviselő felelősségének vizsgálatára) és a nemperes eljárás korlátai következtében a bizonyítás lehetősége itt is korlátozott. Ennek következtében hiába adott a kimentés lehetősége a bírósági szakaszban, ha azzal érdemben nem tud élni az érintett, személyes felelősségének tisztázása az alapeljárásban nem történik meg, a bírósági eljárásban pedig korlátozott.
- [99] 6.3. A Ctv. 9/C. §-ában szabályozott eltiltás lényege szerint a kényszertörlési eljáráshoz mint a céggel szembeni szankció alkalmazására irányuló eljáráshoz szorosan nem kapcsolódó – a cégben érintett bizonyos személyek elleni – szankció alkalmazását jelenti, a kényszertörlési eljárás keretén belül. „Ez a szankció nem kötődik szorosan a cégnyilvántartás »karbantartásához« (nem működő cégek kivezetése a cégjegyzékből), hanem a cég működésére legnagyobb hatást gyakorolni képes személyekkel szemben – feltételezve objektív felelősségüket – az ő személyes jogi helyzetüket érintő szankció alkalmazását írja elő. Megállapítható azonban, hogy az eltiltás alkalmazása alapvetően nem érinti a kényszertörlési eljárás funkciójának érvényesülését: a cég egyszerűsített eljárásban való törlése ugyanis lehetséges attól függetlenül is, hogy az eltiltás alkalmazásáról egyszerűsített vagy rendes bírósági eljárásban döntenek” (Abh, Indokolás [39]).
- [100] A kényszertörlési eljárás során a vezető tisztségviselő közrehatása a cég kényszertörlésében (kényszertörlési eljárás megindítási feltételeinek létrejöttében) nem képezi vizsgálat tárgyát. A kényszertörlési eljárásban – illetve az azt megelőző bármely eljárásnak – jellemzően a cég működésének törvényességét vizsgálja a bíróság, a vezető tisztségviselő közrehatását nem. Az eltiltás kimondását megelőző eljárásnak a vezető tisztségviselő nem alanya, eljárási jogai sincsenek ennek megfelelően, így nincs arra lehetősége, hogy az eljárás során bizonyítsa, hogy a kényszertörléshez vezető folyamatban neki nem volt közrehatása. A szankció alkalmazása egy egyszerűsített eljárásban automatikusan történik.
- [101] „A kényszertörlési eljárás egyik fő célja, nevezetesen, hogy a kiüresedett cégek »kivezetése« a cégjegyzékből minél gyorsabb eljárás keretében történhessen meg, indokolja, hogy a kényszertörlési eljárás – bizonyos tekintetben – egyszerűsített eljárási szabályok alapján történjen. Az eljárási szabályok egyszerűsítésének azonban keretet és korlátot szab a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésének alaptörvényi követelménye. Vagyis az eljárási szabályok egyszerűsítése csak ezen cél eléréséhez feltétlenül szükséges és arányos mértékben minősül az Alaptörvénnyel összeegyeztethetőnek” (Abh, Indokolás [70]).
- [102] Ebben az eljárásban – ellentétben a 19/2009. (II. 25.) AB határozat tárgyát képező jogszabállyal – arra sincs lehetősége a vezető tisztségviselőnek, hogy az eltiltásról hozott végzés megtámadásával érdemben vitatni tudja a bíróság eltiltó végzését, ugyanis a jogorvoslati eljárásban sem biztosított számára a felróhatóságának kizárása: kizárólag azon az alapon vitathatja, hogy az eltiltás objektív törvényi feltételeinek nem felel meg.

- [103] A szankció súlyára tekintettel a megfelelő eljárási szabályok hiánya a Ctv. 9/C. §-ával szemben a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét eredményezi. Önmagában az a körülmény, hogy a jogalkotó egyszerűsített és gyorsított eljárásban teszi lehetővé a már törölt cégek kivezetését a cégnyilvántartásból az ehhez fűződő közérdekre tekintettel nem szolgál megfelelő alkotmányos indokként arra, hogy a vezető tisztségviselők eltiltására ugyanezen eljárásban a jogkövetkezmény súlyához mért eljárási jogok biztosítása nélkül történjen.
- [104] 7. Az Alkotmánybíróság a rendelkező részben foglalt döntése meghozatalában a következőket mérlegelte. A Ctv. 9/C. §-ában szabályozott eltiltás vonatkozásában részben alaptörvény-ellenesség [az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és XII. cikke vonatkozásában], részben az Alaptörvényből levezethető lényeges tartalom hiánya, vagyis az Abtv. 46. §-a szerinti mulasztás állapítható meg [az Alaptörvény XXVIII. cikke vonatkozásában].
- [105] Az Alkotmánybíróság a támadott rendelkezés egészét semmisítette meg – figyelemmel az Alaptörvény 24. cikk (4) bekezdésére –, ugyanis az indítványozók által felvetett alkotmányossági probléma nem kizárólag az eltiltással fenyegetett egyik személyi kör vonatkozásában, hanem általában véve a 9/C. § szabályozási módjának egészével szemben áll fenn.
- [106] Az Alkotmánybíróság által megállapított alaptörvény-ellenesség kettős természetű. Részben a hatályos szabályozásban fennálló alaptörvény-ellenességet, részben alaptörvénytörtő mulasztást állapított meg. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság mellőzte a mulasztás külön rendelkező részi megállapítását, mivel a Ctv. 9/C. §-ával összefüggésben megállapított alaptörvény-ellenesség a hiányzó eljárási szabályok megalkotásával önmagában nem orvosolható, kizárólag az eltiltás anyagi szabályainak módosításával együtt. Az eltiltás mérlegelést teljesen kizáró, egységesen és automatikusan alkalmazandó, objektív jellege – különösen azokban az esetekben, amikor a kényszertörlés előidézése bizonyíthatóan nem felróható a vezető tisztségviselőnek – olyan súlyosan méltánytalan, alapjogot korlátozó és a jogbiztonság elvét sértő helyzetet eredményez, ami a vezető tisztségviselők eltiltására vonatkozó szabályozás átfogó újrendezését kívánja meg a jogalkotótól. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság kizárólag a megsemmisítésről rendelkezett a rendelkező részben. A szabályozás alkotmányosságát azonban a jelen határozatban foglalt valamennyi szempont figyelembevételével biztosíthatja a jogalkotó.
- [107] Az Alkotmánybíróság főszabály szerint [lásd Abtv. 45. § (1) bekezdés] ex nunc hatállyal rendelkezik az alaptörvény-ellenesnek minősített jogszabály megsemmisítéséről – e szabálytól azonban az Alkotmánybíróság az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján eltérhet. A jelen ügyben az Alkotmánybíróság azt mérlegelte, hogy az indítványokban bemutatott súlyosan méltánytalan és alaptörvény-ellenes helyzet átmeneti fenntartása vagy az eltiltás intézménye által védeni kívánt közérdek, a gazdasági érdek és a hitelezővédelem sérelme jelentene-e nagyobb veszélyt a jogbiztonságra nézve. Az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az eltiltás intézményének alkotmányossá tétele érdekében mindenképpen jogalkotásra van szükség, ugyanakkor annak érdekében, hogy az Alaptörvényt sértő helyzet ne maradhasson fenn indokolatlanul hosszú ideig, az Alkotmánybíróság – az alkotmányos szabályozás kialakításához kellő időt biztosítva – jövőbeli hatállyal semmisítette meg a Ctv. 9/C. §-át. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben azt is figyelembe vette, hogy a pro futuro megsemmisítés jogkövetkezményeként az indítványok alapjául szolgáló ügyekre a döntés jogkövetkezménye – az alkalmazási tilalom – kimondása nem lehetséges, így az esetleges jogsérelem orvoslására az alapul fekvő ügyekben jelen határozat alapján nincs lehetőség. Ezért az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a jogalkotó nincs elzárva attól, hogy a megalkotandó alkotmányos szabályozás kialakításakor – a szabályozás hatályának megállapításakor – megnyissa az eltiltás hatálya alatt álló személyek számára az utat a döntés felülvizsgálatára.
- [108] A különböző európai országokban már intézményesített diszkvalifikációs szabályok esetében az eltiltás kölcsönös elismerése felé mutató törekvésekre tekintettel különösen indokolt lehet az Európában létező intézményi megoldások figyelembevételével szabályozni – mind anyagi jogi, mind eljárásjogi tekintetben – ezt a súlyos cégjogi szankciót.
- [109] Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság a Ctv. 9/C. §-át – az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, XII. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján – 2018. december 31-i hatállyal megsemmisítette.
- [110] Az Alkotmánybíróság az ezen rendelkezések alapján megállapított alaptörvény-ellenességre tekintettel mellőzte az Alaptörvény O) cikkére vonatkozó indítványi elem elbírálását.
- [111] 8. Pécsi Ítéletábrá bírja előtt folyamatban lévő Ktf.V.40.297/2015. számú ügyben az alkalmazási tilalom elrendelésére vonatkozó indítványi kérelmet – mivel az alaptörvény-ellenességet az Alkotmánybíróság jövőbeli hatállyal állapította meg, továbbá mivel az alkotmányossági probléma kizárólag jogalkotással orvosolható – elutasította.

V.

- [112] A Kúria Gfv.VII.30.047/2016/3. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint nem megalapozott.
- [113] 1. A fentiekben kifejtettek alapján a Ctv. 9/C. §-a objektív felelősséget állapított meg. Így a szabályozásból eredően a bíróságnak nincs mérlegelési joga – a felróhatóság vizsgálatához és megállapításához szükséges eljárási garanciák pedig hiányoznak – a szankció alkalmazásakor. Ennek megfelelően az eltiltás alkalmazásakor nincs annak jelentősége, hogy „a részesedéstől megváló tag”, illetve a vezető tisztségviselő kellő körültekintéssel járt-e el abban, hogy olyan személlyel kössön ügyletet, aki nem veszélyezteti a gazdasági élet tisztaságát, a bíróság ugyanis ezt nem jogosult mérlegelni a Ctv. 9/C. §-a alapján. Ugyanakkor – amint azt az Alkotmánybíróság megállapította – ez a szabályozási mód alaptörvénysértő, mint ahogy aggályos lenne az a megoldás is, ha a jogalkotó a tisztségétől megváló vezető tisztségviselőt a cégben egy éven belül öt követő vezető tisztségviselő(k) olyan jövőbeli magatartásáért tenné felelőssé, amely előre nem látható, ki nem zárható a részéről, illetve amelyre ráhatással semmilyen formában nem bírhat.
- [114] 2. Miután az Alkotmánybíróság megállapította a jelen ügyben alkalmazott szabály alaptörvény-ellenességét, ugyanakkor azt – a fent kifejtett indokok alapján – jövőbeli hatállyal mondta ki, ezért az Alkotmánybíróság nem rendelkezhetett a megsemmisítés időpontjáig hatályos jogszabályi rendelkezés egyedi ügyben való alkalmazásának tilalmáról, mivel ezáltal egy – egyelőre – hatályos norma alkalmazása alól adna egyedi felmentést.
- [115] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság a Kúria Gfv.VII.30.047/2016/3. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt – valamennyi indítványi elem vonatkozásában – elutasította.

VI.

- [116] A jelen határozatot az Abtv. 44. § (1) bekezdésének első mondata alapján közzé kell tenni a Magyar Közlönyben.

Budapest, 2018. október 2.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [117] Az Abtv. 66. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a határozathoz az alábbi párhuzamos indokolást fűzöm.
- [118] A határozat a Ctv. támadott rendelkezését a jövőre nézve, 2018. december 31-i hatállyal megsemmisíti, amit magam is megszavaztam.
- [119] A benyújtott bírói kezdeményezés és alkotmányjogi panasz leglényegesebb elemeit azok a megállapítások jelentik, melyek szerint egyrészt a cégbíróságnak nincsen mérlegetelési joga az eltiltás alkalmazásakor, másrészt az eltiltással érintett vezető tisztségviselőknek (illetőleg bizonyos tagoknak) nincsen kimentési lehetőségük, jogszabály nem ad lehetőséget arra, hogy igazolják, a cég törlésére okot adó tevékenységben nem volt közrehatásuk; a szankció alkalmazása velük szemben objektív, a felróhatóságra nincsen tekintettel.
- [120] Álláspontom szerint a cégjogi eltiltásnak számos igazolható célja lehet, így például a hitelezővédelem, hiszen nagyon sok a gazdaságban a behajthatatlan követelés, éppen a fantomizálódó cégek miatt is, melyek változatos módon próbálnak kibújni fizetési kötelezettségeik alól. Ugyanakkor azoknak, akik céget alapítanak, vállalkozásba kezdenek, tisztában kellene lenniük azzal, hogy milyen követelményeket támasztanak velük szemben a vonatkozó jogszabályok, legyen az a Ctv. vagy más jogszabály rendelkezése, így – a konkrét esetben – tisztában kell lenniük azzal, hogy magatartásuk milyen következményekkel járhat. Természetesen a legnagyobb gondossággal, körültekintéssel eljáró céget is érheti „meglepetés”, és fokozottan igaz ez abban az esetben, ha a cég eladásra kerül; ilyen esetben nyilván nem tudható előre, hogy az új tulajdonos hogyan működteti tovább a céget.
- [121] Éppen az ilyen esetekre tekintettel szükség van kimentési lehetőségek szabályozására, az eltiltást eredményező vélelem megdöntésének biztosítására. Az adott esetben azonban elegendő lett volna erre a jogalkotó felhívása megfelelő határidő tűzésével. Ennek megfelelően az Abtv. 46. § (1) bekezdés szerinti jogkövetkezmény alkalmazása alkalmas lett volna arra, hogy az Alkotmánybíróság a jogalkotónak irányt mutasson az árnyaltabb, kimentést is lehetővé tevő szabályok megalkotásához.

Budapest, 2018. október 2.

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1483/2018. (X. 8.) Korm. határozata az Egészségbiztosítási Alap Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport Célelőirányzatok jogcím előirányzatának megemeléséről

A Kormány a Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 12. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében elrendeli a Kvtv. 1. melléklet LXXII. Egészségbiztosítási Alap fejezet, 2. Egészségbiztosítási ellátások kiadásai cím, 3. Természetbeni ellátások alcím, 1. Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport 13. Célelőirányzatok jogcím előirányzatának 1 070 000 000 forinttal történő megemelését, az 1. melléklet szerint.

Felelős: pénzügyminiszter
emberi erőforrások minisztere

Határidő: azonnal

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

**A Kormány 1484/2018. (X. 8.) Korm. határozata
az Állami Egészségügyi Ellátó Központ középírányítása és tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó, illetve
a XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezetbe besorolt, központi költségvetési szerv formában működő
egészségügyi szolgáltatók 2018. évre vonatkozó villamos energia ellátására irányuló közbeszerzési
szerződés pénzügyi teljesítéséhez szükséges többletforrás biztosításáról**

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy az Állami Egészségügyi Ellátó Központ középírányítása és tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó, illetve a XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezetbe besorolt, központi költségvetési szerv formában működő egészségügyi szolgáltatók részére a 2018. évre történő villamos energia ellátásához többletforrás kerüljön biztosításra;
2. az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 21. § (1) bekezdésében és 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva 642 003 393 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el elszámolási, a fel nem használt rész tekintetében visszatérítési kötelezettséggel a Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 32. Központi kezelésű előirányzatok cím, 1. Rendkívüli kormányzati intézkedések alcím terhére, az 1. melléklet szerint.

Az átcsoportosítás tekintetében

Felelős: pénzügyminiszter

Határidő: azonnal

Az elszámolás és a visszatérítési kötelezettség tekintetében

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2019. február 28.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1484/2018. (X. 8.) Korm. határozathoz

XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma
XI. Minisztereinek

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
a Kormány hatáskörében
Költségvetési év: 2018.

Államháztartási egységi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	K I A D Á S O K					Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve							
	XX.	7					Emberi Erőforrások Minisztériuma												
351417			1			K3	Egészségügyi és gyógyszerészeti hatósági feladatokat ellátó intézmények												
		10					Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet												
							Dologi kiadások												
331651			1			K3	Gyógyító-megelőző ellátás szakintézetei												
							Állami Egészségügyi Ellátó Központ												
331662			2			K3	Gyógyító-megelőző ellátás intézetei												
							Dologi kiadások												
368517			3			K3	Országos Sportegészségügyi Intézet												
							Dologi kiadások												
002950		16				K3	Országos Közegészségügyi Intézet												
							Dologi kiadások												
233507		17				K3	Országos Vérellátó Szolgálat												
							Dologi kiadások												
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok												
263978		22		2		K5	Egészségügyi ágazati előirányzatok												
							Egészségügyi ellátási és fejlesztési feladatok												
							Egyéb működési célú kiadások												
	XI.	32					Minisztereinek												
							Központi kezelésű előirányzatok												
297102		1				K5	Rendkívüli kormányzati intézkedések												
							Egyéb működési célú kiadások												
Az előirányzatomódosítás érvényessége: a.) a költségvetési évben egyszeri jellegű																			

Államháztartási egységi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	B E V É T E L					Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve							
Az előirányzatomódosítás érvényessége: a.) a költségvetési évben egyszeri jellegű																			

Államháztartási egységi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	T Á M O G A T Á S					Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve							
	XX.	7					Emberi Erőforrások Minisztériuma												
351417			1				Egészségügyi és gyógyszerészeti hatósági feladatokat ellátó intézmények												
		10					Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet												
							Gyógyító-megelőző ellátás szakintézetei												
331651			1				Állami Egészségügyi Ellátó Központ												
331662			2				Gyógyító-megelőző ellátás intézetei												
368517			3				Országos Sportegészségügyi Intézet												
002950		16					Országos Közegészségügyi Intézet												
233507		17					Országos Vérellátó Szolgálat												
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok												
263978		22		2			Egészségügyi ágazati előirányzatok												
							Egészségügyi ellátási és fejlesztési feladatok												
							Egyéb működési célú kiadások												
Az előirányzatomódosítás érvényessége: a.) a költségvetési évben egyszeri jellegű																			

Az adatlap 5 példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)					Összesen	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év		
Fejezet	1 példány					1 példány												
Állami Számvevőszék	1 példány					1 példány												
Magyar Államkincstár	1 példány					1 példány												
Pénzügyminisztérium	2 példány					2 példány												
* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.												642 003 393				642 003 393		

**A Kormány 1485/2018. (X. 8.) Korm. határozata
az egyházi jogi személyek foglalkoztatottjai 2018. évi kompenzációjának finanszírozása érdekében történő
előirányzat-átcsoportosításról**

A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében a Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 4. § (1) bekezdése szerinti céltartaléknak az egyházi jogi személyek foglalkoztatottjai 2018. évi kompenzációjának finanszírozása érdekében történő felhasználása céljából 581 093 794 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el a Kvtv. 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 30. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 1. Célelőirányzatok alcím, 30. Egyházi célú központi költségvetési hozzájárulások jogcímcsoport, 14. Egyházi fenntartású intézményekben foglalkoztatottak kompenzációja jogcím javára, a Kvtv. 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 32. Központi kezelésű előirányzatok cím, 3. Céltartalékok alcím, 1. Közférában foglalkoztatottak bérkompenzációja jogcímcsoport terhére, az 1. melléklet szerint.

Felelős: pénzügyminiszter
Miniszterelnökséget vezető miniszter
Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1485/2018. (X. 8.) Korm. határozathoz

XI. Miniszterelnökség

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
A Kormány hatáskörében
Költségvetési év: 2018.

forintban

ÁHT egyeidi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Al- cím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Ki- emelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Al- cím név	Jog- cím csop.név	Jog- cím név	KIADÁSOK				Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogsabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve						
	XI.						MINISZTERELNÖKSÉG											
		30					Fejezeti kezelésű előirányzatok											
			1				Célelőirányzatok											
				30			Egyházi célú központi költségvetési hozzájárulások											
333517					14		Egyházi fenntartású intézményekben foglalkoztatottak kompenzációja											
						K5	Egyéb működési célú kiadások							581 093 794				
		32					Központi kezelésű előirányzatok											
			3				Céltartalékok											
329928				1			Közférában foglalkoztatottak bérkompenzációja											
						K5	Egyéb működési célú kiadások							-581 093 794				

Az előirányzatmódosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

forintban

ÁHT egyeidi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Al- cím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Ki- emelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Al- cím név	Jog- cím csop.név	Jog- cím név	BEVÉTEL				Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogsabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve						

Az előirányzatmódosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

forintban

ÁHT egyeidi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Al- cím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Ki- emelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Al- cím név	Jog- cím csop.név	Jog- cím név	TÁMOGATÁS				Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogsabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve						
	XI.						MINISZTERELNÖKSÉG											
		30					Fejezeti kezelésű előirányzatok											
			1				Célelőirányzatok											
				30			Egyházi célú központi költségvetési hozzájárulások											
333517					14		Egyházi fenntartású intézményekben foglalkoztatottak kompenzációja							581 093 794				
Az előirányzatmódosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																		
Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra																		
Az adatlap 5 példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)					Összesen		I. negyedév	II. negyedév	III. negyedév	IV. negyedév	
Fejezet							1 példány időarányos											
Állami Számvevőszék							1 példány teljesítmény arányos											
Magyar Államkincstár							1 példány egyéb: <u>azonnal</u>					581 093 794					581 093 794	
Pénzügyminisztérium							2 példány											

* Az összetartozó előirányzat változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

**A Kormány 1486/2018. (X. 8.) Korm. határozata
a Modern Városok Program keretében a hódmezővásárhelyi honvéd középiskola és kollégium helyszínéül
szolgáló ingatlanok tulajdonjogának Magyar Állam részére történő megszerzéséhez szükséges forrás
biztosításáról**

A Kormány a Modern Városok Program keretében a hódmezővásárhelyi honvéd középiskola és kollégium létrehozásával kapcsolatos intézkedésekről szóló 1052/2018. (II. 20.) Korm. határozat 5. és 8. pontjainak végrehajtása érdekében, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a hódmezővásárhelyi honvéd középiskola és kollégium helyszínéül szolgáló ingatlanok tulajdonjogának Magyar Állam javára történő megszerzése céljából 180 000 000 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el a Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 30. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 1. Célelőirányzatok alcím, 78. Modern Városok Program jogcímcsoport terhére, a Kvtv. 1. melléklet XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet, 2. Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások cím, 1. Ingatlanokkal és ingóságokkal kapcsolatos kiadások alcím, 1. Ingatlan-beruházások, ingatlanvásárlás jogcímcsoport, 16. A Modern Városok Program végrehajtását szolgáló ingatlanprojektek jogcím javára, az 1. melléklet szerint.

Felelős: pénzügyminiszter
Miniszterelnökséget vezető miniszter
nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1487/2018. (X. 8.) Korm. határozata
a nyírbátori Báthori István Múzeum felújításához szükséges intézkedésekről**

A Kormány

1. egyetért a nyírbátori Báthori István Múzeum megújításának és kulturális célú fejlesztésének (a továbbiakban: Beruházás) szükségességével;
2. felhívja a pénzügyminisztert, hogy – az emberi erőforrások miniszterének bevonásával – gondoskodjon a Beruházás előkészítése érdekében szükséges 52 195 000 forint biztosításáról egyszeri jelleggel a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló L. törvény 1. melléklet XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 11. Közgyűjtemények cím javára;

Felelős: pénzügyminiszter
emberi erőforrások minisztere

Határidő: a 2019. évi központi költségvetés végrehajtása során, a felmerülés ütemében

3. felhívja az emberi erőforrások miniszterét, hogy – a Beruházás előkészítését követően – a megvalósításhoz szükséges intézkedésekről és forrásigényről, valamint az üzemeltetés feltételeiről készítsen előterjesztést a Kormány részére.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2019. december 31.

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

**A Kormány 1488/2018. (X. 8.) Korm. határozata
az egyének védelméről a személyes adatok gépi feldolgozása során, Strasbourgban, 1981. január 28. napján
kelt Egyezményt módosító Jegyzőkönyv szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról**

A Kormány

1. egyetért az egyének védelméről a személyes adatok gépi feldolgozása során, Strasbourgban, 1981. január 28. napján kelt Egyezményt módosító Jegyzőkönyv (a továbbiakban: Módosító Jegyzőkönyv) bemutatott szövegével;
2. felhatalmazza az igazságügyi minisztert vagy az általa kijelölt személyt a Módosító Jegyzőkönyv bemutatott szövegének – a megerősítés fenntartásával történő – végleges megállapítására;
3. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a Módosító Jegyzőkönyv szövegének végleges megállapításához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki;
4. felhívja az igazságügyi minisztert, hogy a Módosító Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló törvény tervezetét a Módosító Jegyzőkönyv szövegének végleges megállapítását követően terjessze a Kormány elé.

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

**A miniszterelnök 122/2018. (X. 8.) ME határozata
az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Szingapúri Köztársaság közötti beruházásvédelmi
megállapodás szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról**

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 5. § (2) bekezdése szerinti hatáskörömben eljárva, a külgazdasági és külügyminiszter és az igazságügyi miniszter előterjesztése alapján

1. felhatalmazom a külgazdasági és külügyminisztert vagy az általa kijelölt személyt az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Szingapúri Köztársaság közötti beruházásvédelmi megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) bemutatott szövegének – a megerősítés fenntartásával történő – végleges megállapítására;
2. felhívom a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a Megállapodás szövegének végleges megállapításához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki;
3. felhívom a külgazdasági és külügyminisztert és az igazságügyi minisztert, hogy a Megállapodás kihirdetéséről szóló törvény tervezetét a Megállapodás szövegének végleges megállapítását követően terjesszék a Kormány elé.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A miniszterelnök 123/2018. (X. 8.) ME határozata
a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal elnökhelyetteseinek kinevezéséről**

A Kormányzati Ellenőrzési Hivatalról szóló 355/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdésében foglalt jogkörömben eljárva, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal elnökének javaslatára

dr. Horváth Tamást és
dr. Tarjányi Bence Tamást

a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal elnökhelyettesévé

– 2018. október 1-jei hatállyal –

kinevezem.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokozlony.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhú másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Köves Béla ügyvezető.